

Celje - skladišče

D-Per

III 5/1980

1119890782,5

COBISS

Leto III
Številka 5
Maj 1980

SAVINJSKI OBCAN

„Savinjski občan“ izdaja Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Žalec

Ureja uredniški odbor: Jan Jože (glavni urednik), Trstenjak Lojze (odgovorni urednik), Golob Elza, Ježovnik Franc, Debelak Ivo, Rojnik Vlado, Vidmar Marjan, Praprotnik Marta, Čulk Vika, Urbančič Barbka, Kučer Lojze, Špeglič Franc, Kotnik Anton.

Naslov uredništva: Žalec – telefon 710–671.

Grafična priprava: ČZP Dolenjski list, Novo mesto.

Tisk: Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana.

Naklada: 11.000 izvodov

Po sklepu republiškega sekretariata za informacije št. 421–1/72 je časnik „Savinjski občan“ oproščen prometnega davka.

Mile Klopčič:

TITOVO IME

To, kar nam pod domačim je nasiljem teptano vero ohranilo živo in komaj slutenim, še daljnim ciljem vtrdilo je zvestobo nezmagljivo —

In kar vzbudilo v nas je davne sile, ki jarmi so stoletni jih mrtvili, da so roké v pesti se nam sklenile, ko zemljo so raztrgano delili —

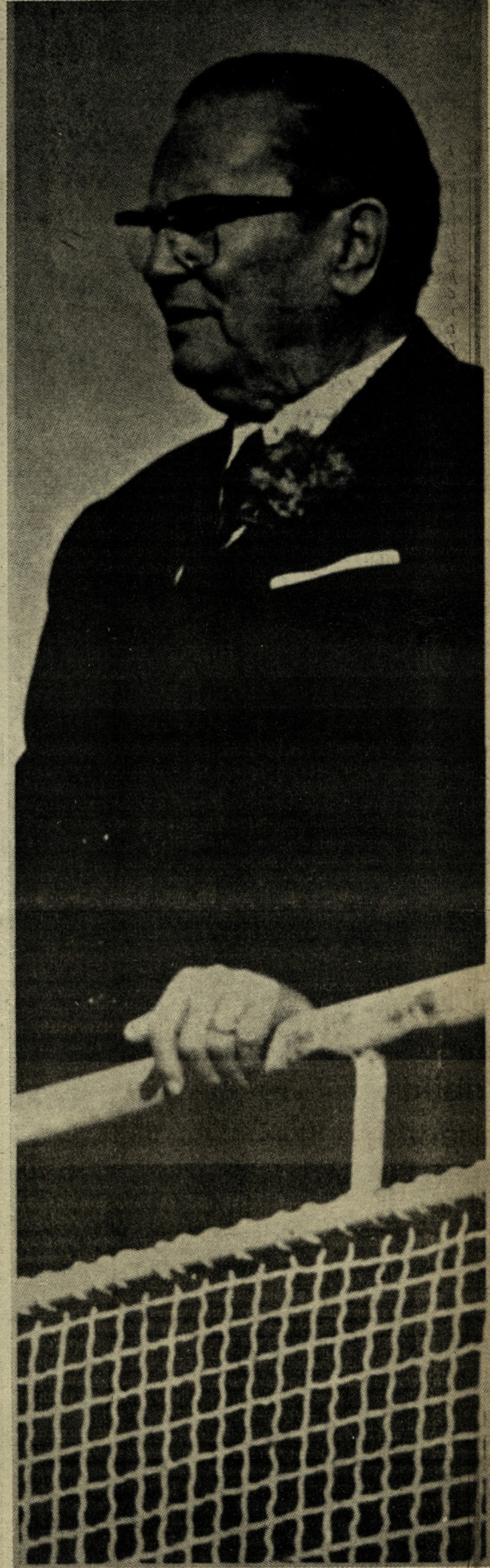
To, da smo z voljo do trpljenja in žrtev z nasiljem se sprijeli prerojeni, ko bil je sklep, da bodi rod naš mrtev, in boj končali smo osvobojeni,

Osvobojeni, da živimo v časti in da po svoje usodo si krojimo, da več ne maramo pod silo pasti — vse to v imenu Tito mi častimo.

TRDEN JE NAŠ KORAK NA TVOJI POTI

Vsa ta sila ostaja z njim, Titov duh bo živel naprej

Teško je govoriti o tem žalostnem in tragičnem trenutku, ko nas navdaja neizmerna bol ob izgubi največjega sina jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Prišlo je tisto, česar smo se vsi bali, nismo si upali pomisliti na ta trenutek, ko je neizmerna moč telesa in duha klonila pred neozdravljivo boleznijo, vendar v boju, do zadnje sekunde življenja.

Narodi in narodnosti Jugoslavije – delovni ljudje in občani, komunisti, delavci smo izgubili trikratnega heroja, našega velikega tovariša in voditelja. Izgubili smo tovariša Josipa Broza – Tita – velikega misleca in arhitekta nove vizije človeštva.

Izgubili smo brezkompromisnega borca za delavske pravice, borca proti zatiralcem in hegemoniji. Od nas je odšel človek, ki je znal in upal vedno zaščititi izkoriščane, trpeče, hrabriti omajujoče, odločno nastopiti proti raznim krivicam, ki jih je žal še zelo veliko v tem našem sodobnem svetu.

Delavski razred Jugoslavije, mednarodni proletarijat, gibanje neuvršenih je s smrtjo tovariša Tita izgubilo velikega vzornika – humanista – učitelja in voditelja.

Ko govorimo ali mislimo na Tita, nas misli zanesejo v Kumrovec – majhno vasico v Hrvatskem Zagorju, v neposredni bližini slovenske kjer se je rodil. Odraščal je v hrvaško – slovenski bajtarski družini in težka mladost je vanj neizbrisno vrezala občutek za položaj malih ljudi, za socialne in življenjske razmere revnih kmetov in proletarcev.

Že kot mladega delavca – kovanarja so ga inspirirale ideje socializma, Marxa, Lenina, Oktobra in od tega časa dalje je v delavskem razredu videl vodilno silo družbenega razvoja jugoslovanskih narodov – narodov proletarcev.

Nikjer ni mogel bolje in hitreje kot prav na jugoslovanskih tleh spoznati narodnostno in socialno zatiranje, vpliv tuje kapitala in reakcionarnih sil, ki so po načelu „deli in vladaj“, hotele zaslužiti narode na

Balkanu. Tito se je od prvih pojavov fašizma v Evropi odločil za boj na življenje in smrt s tem rakom človeštva in največjim sovražnikom majhnih narodov.

Zdi se, da so v njegovo osebnost vtakane vse težke izkušnje kmečkih puntov, ki so štiristo let tleli in se razplamtevali prav v okolici njegovega rojstnega Kumrovca, dragocene izkušnje večjega bojevanja z veliko močnejšo gospodo in borbene tradicije delavskih spopadov s soldatesko in žandarji stare Jugoslavije.

V njem – geniju so razplamtevale velike misli in ideje progresivnih mislecev, ki so se borili za napredek in humanizem. Tito je tudi v najbolj usodnih trenutkih mirno in samozavestno, odločno in pravično pripravil boj na življenje in smrt, za biti ali ne biti jugoslovanskih narodov. Njegove odločitve v tistem času so bile temeljne odločitve za bodočo Jugoslavijo.

V najbolj težkih in usodnih trenutkih za partijo in delavski razred ga vidimo v prvih vrstah v boju proti buržoaziji in nasilnikom kraljevine Jugoslavije, zlasti še v obdobju šestojanuarske diktature. Moč njegovih besed, s katerimi ni priznal takratnega buržoaznega sodišča, je vnesla nov polet in misli v takrat šibke organizacije KP in SKOJ-a. Tito je bil v tem času že prekaljen revolucionar, saj je aktivno sodeloval v spopadih z nasilno in tiransko buržoazijo v času oktobrske revolucije v Sovjetski zvezi, kjer se je znašel kot vojni ujetnik.

Že v tem času je vedel, kje je njegovo mesto.

Tito je bil močno povezan s celjskim območjem, saj je živel pri svoji teti na Kozjanskem kot ilegalac. To domovanje mu je omogočilo razgibano in uspešno partijsko in revolucionarno delo.

Sodeloval je na prvi konferenci komunistične partije Slovenije v Šmiglovi zidnici leta 1938. Istega leta je na Lisci ustanovil začasni politični biro komunistične partije Jugoslavije v domovini. Titova aktivna prisotnost v revolucionarnem gibanju je našim komunistom,

ki so delali v delavskih središčih, dajala nove spodbude in polet. Večkrat je potoval skozi Žalec, se v Žalcu tudi ustavil ter se pozanimal za naše delo in naš razvoj. Vedno je bil navdušeno sprejet. Kako smo ga imeli radi, kako smo z njim in kako je z nami on, smo pokazali septembra 1978. leta, ko smo ga množično pozdravili ob njegovi poti skozi občino, posebno še v Žalcu – ob njegovem kratkem postanku. Takrat smo mu izrekli tudi iskreno dobrodošlico in se mu zahvalili za njegovo delo.

Titu smo zaželeli še veliko delovnih uspehov z željo, da nas še dolgo vodi. Povabili smo ga tudi na obisk v našo občino, da ga seznanimo z dosežki, pa tudi s težavami.

To je bilo tudi zadnje srečanje s Titom v Žalcu, kakor tudi njegovo zadnje potovanje skozi dolino zelenega zlata. Kot bi naši občani slutili, da je bilo takrat poslednje srečanje s Titom, vsak ga je želel pozdraviti. Tovariš Tito je bil tudi častni občan naše občine.

Predsednika Zveze komunistov Jugoslavije in SFRJ, tovariša Josipa Broza Tita ni fizično več med nami, ni ga več med našimi delovnimi ljudmi in občani. Kaj sedaj, se sprašujemo? Zopet se moramo povrniti k Titu, k njegovim besedam in velikemu heroizmu, k njegovemu bogatemu izročilu. Ponovno morajo v nas zazveneti besede, ki jih je naš Tito v preteklih letih nemalokrat naslovil na nas, pa tudi tistim v tujini, ki so izražali kakršnekoli dvome o tem, kakšna bo sedanja in prihodnja pot neuvršenih, samoupravne in socialistične Jugoslavije.

Titova misel je bila vselej uprta v sedanost in prihodnost. Vedno je verjel v tisto, kar prihaja, kar je novo in mlado.

Zato je bil tako blizu resnični revoluciji. Z njegovo značilno preprostostjo in plemenito čustvenostjo je znal tudi najtežje probleme in razmere povedati ljudsko, človeško, razumljivo. Ogromna je zakladnica znanja, izkušenj, teoretičnih izhodišč in konkretnih rešitev, ki nam jih je zapustil. Veliko delo, ki je zastavljeno in se

uspešno realizira v naši vsakodnevni praksi, moramo nadaljevati. Njegova misel, delo in smelost morajo biti prisotni z nami. Kot je Tito gradil naš delavski razred, KP in novo socialistično samoupravno državo iz moči ljudskih množic in zavesti delavskega razreda, tako mora biti tudi naše delo med množicami, med delovnimi ljudmi, med njimi moramo živeti. To bo najboljša praksa in teorija. Prizadevati si moramo, da nadalje razvijamo bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti, kar je le porok, da ohranimo čvrsto socialistično samoupravno Jugoslavijo ter si tako gradimo sami naše lepše življenje in boljši jutrišnji dan.

Naša nadaljnja naloga pri razvoju Titove vizionarske misli je na področju samoupravljanja.

Čim bolj kvalitetno in politično odgovorno moramo delati na tem področju. Sleherni član naše socialistične, samoupravne družbe, sleherni delavec mora sodelovati pri upravljanju družbe. Skrbno moramo uresničevati naš delegatski sistem kot osnovni sistem našega samoupravljanja. Tudi v občini se moramo pričeti truditi in prizadevati, da čim hitreje uveljavimo kolektivno vodstvo. Naša samoupravna socialistična Jugoslavija je tudi temelj naše neuvrščene politike v mednarodnih odnosih. Zato je potrebno, da vsi prispevamo, da bo neuvrščena Jugoslavija vedno močnejša, progresivna sila v mednarodnih odnosih.

Spoznanje, ki smo si ga pridobili v NOB glede lastne varnosti in obrambe, je potrebno z vso odgovornostjo razvijati naprej. Razvijati moramo našo obrambno sposobnost, da bomo lahko varno in mirno delali za našo bodočnost.

Tito je v svojem delu dajal poseben poudarek razvoju gospodarstva. Bil je zelo kritičen do pojavov, ki niso v skladu s socialističnim gospodarskim sistemom, kjer je delavec gospodar. Nikoli se ni sprijaznil z gospodarskimi koncepti, ki niso nakazovali hitreje rasti. Vedno in povsod je spodbujal graditev enotnega jugoslovanskega tržišča, bil je kritičen do nacionalnih ekonomij. Poudarjal je, da

bomo lahko z razvito materialno bazo veliko uspešneje pramagovali določene probleme. Posebno se je zavzemal za razna stabilizacijska prizadevanja, tudi za ta, ki jih izvajamo danes. Tako imamo na tem področju veliko napotkov in nalog tovariša Tita.

Tito bo živel z nami s svojim neizmernim delom. Titove ideje nas bodo vseskozi spremljale in opozarjale pri našem delu na področju družbenoekonomskega razvoja. Naše spoštovanje do Tita bo tem večje, čim uspešneje bomo posamezne naloge realizirali v konkretni praksi, v dobrobit delovnega človeka in občana.

Z nobeno besedo Ti tovariš Josip Broz – Tito, naš pred-

sednik in voditelj ne moremo dati, bodisi priznanja ali česar koli za TVOJE veliko delo, ki si ga opraviš za dobro jugoslovanskih narodov in narodnosti, delavskega razreda, mednarodnega delavskega gibanja, gibanja neuvršenih, še posebno pa za resnično svobodo vseh nas.

Lahko Ti v imenu delovnih ljudi in občanov občine Žalec, v imenu komunistov rečemo HVALA za velik trud, za veliko delo, v katerem si sam izgorel.

Večna Ti slava – v naših srcih boš večno živel.

(Iz govora predsednika OS Žalec Vlada Goriška na osrednji žalni svečanosti v Žalcu)

Mitja Ribičič ob smrti Tita

Kadar nam je težko, se zatečemo k Prešernu, Človeka smrt požanje, človeštvo ne, naprej z njim, kar je storil zanje, živelo bo vselej. Te pesnikove besede so nam tolažba in, spodbuda ob kruti novici, da je prenehalo biti srce Tita, srce človeka in voditelja, po katerem je ljudstvo imenovalo svojo domovino Titova Jugoslavija. Prenehalo je biti srce človeka, ki je na čelu vseljidskega gibanja iz stare temnice narodov, dežele narodnostnih, verskih in socialnih zapletov, siromaštva in brezpravnosti, materialne in duhovne zaostalosti in životarjenja ustvaril in zgradil današnje novo Jugoslavijo, gospodarsko in kulturno razvito deželo, z najbolj naprednim političnim sistemom in visokim ugledom med narodi sveta. Smrt nam je vzela človeka, ki so ga vsi kontinenti naše zemlje priznavali za največjo osebnost našega časa. Bil je legendarni junak, ki se je že pred vojno v najtežjih razmerah bojeval za srečo ponižanih in zatiranih in nato kot partizan organiziral junaški narodno-osvobodilni boj narodov in narodnosti Jugoslavije. Bil je legendarni poveljnik, ki ni tako kot drugi vojskovodje osvajal, ampak osvobajal, malim in zatiranim narodom sveta pa dokazal, kako je mogoče premagati najmočnejšega sovražnika. Bil je državnik, ki je svojo državniško modrost črpal iz najbolj vročega hrepenenja po dostojnem življenju do slej zatiranega sveta na zemeljski obli. Zato je bil ustvarjalec svetovnega gibanja nevrščenih, ki je kot objekt miru najsvetlejši politični pojav sedanosti. Bil je izjemna osebnost, ki ni odločilno vplivala samo na zgodovino naših narodov in naših narodnosti ampak na zgodovino vsega človeštva. Njegove zasluge za srečo našega delovnega človeka, za socializem in mir na svetu so neizmerno.

Umril je človek, ki smo ga imeli najrajši in ki so ga zaradi njegove človeške veličine morali spoštovati celo sovražniki. Umril je človek, o katerem je mogoče reči da je prvi državnik v zgodovini, ki ga je obkrožalo toliko resnične ljudske ljubezni kot doslej še nobenega. A ta ljubezen ni bila kult osebnosti, ampak izraz resnične sreče, povezane s Titovim imenom. Titovim zgodovinskim preoblikovanjem našega življenja in sveta. Nekoč nam je dejal:

„Plodov vsega doseženega dela ni treba pripisati samo meni, pač pa vsej generaciji in tovarišem, ki so šli za menoj in se z menoj borili.

Samo en človek ne more mnogo napraviti, naši uspehi so plod nas vseh skupaj.“

Danes se moramo teh njegovih besed zavedati bolj kot kdajkoli. Vsi plodovi dela, ki ga je opravil Tito, so tukaj. Tukaj je njegova dediščina, njegov ugled in slava. Z njima pa je nerazdružno povezano tudi ime Jugoslavije, naše socialistične revolucije, socialističnega samoupravljanja, nevrščene svetovne politike narodov in ljudstev vsega sveta. In ker je Tito ustvaril nov lik voditelja, nov način vodenja socialistične države, novo odgovornost ljudskega tribuna edinemu suverenu delovnemu ljudstvu, nam bolečina ob Titovi smrti narekuje junaško voljo, da niti za hip ne bomo nevršeni njegovih poti. Zavedati se namreč moramo, da je ob Titu zrasel nov rod revolucionarjev Kardeljevega kova, a njihova nepremagljiva sila raste iz istih korenin, kot je rasla Titova. Zato se motijo tisti, ki mislijo ali pa celo želijo, da homo krenili po Titu nazaj. Nasprotno. Se bolj se bomo trudili, da bomo imeli Titovo politiko, socialistično, ljudsko napredno, samoupravno in nevrščeno, pogumno in zvesto. Se bolj se bo poslej povečala odgovornost zveze komunistov v široki ljudski fronti in delegatskem sistemu. Tudi naprej bodo delovala demokratično izvoljena kolektivna telesa na vseh ravneh. Predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije pa je v tem trenutku že prevzelo popolno ustavno odgovornost za neodvisnost in varnost, za bratstvo in enotnost narodov in narodnosti socialistične Jugoslavije, za njeno nevrščeno svetovno politiko miru in sožitja. Tudi v tem je veličina Tita, da je že v času svoje polne življenjske ustvarjalne moči vgrajeval v naš ustavni sistem inSTITUTE skupnega vodenja, ki smo jih v sedemdesetih letih že tudi uspešno preizkusili v jugoslovanskem političnem in gospodarskem življenju. Smrt izjemne osebnosti je nepopisna izguba.

Zlasti smrt Tita, ki je kot zgodovinski pojav neponovljiv. Razlika med Titom in podobnimi zgodovinskimi osebnostmi je v tem, da Tito ni bil sam, ampak je bilo z njim naše ljudstvo, vsi narodi in narodnosti Jugoslavije, bila je nepregledna množica zatiranih in tlačanih po vsem svetu. In vsa ta sila ostaja z njim, kar je storil zanje. V vsej tej sili bo Titov duh živel naprej in nam bo porok, da bodo Titove vizije zmerom lepše prihodnosti iz dneva v dan večja resnica.

Tito o mladini

Mladi rod noče vojne, želi si mir, kulturo in svobodo. Želi si vedro in veselo življenje, ne pa strahot vojne in ponovno temo ter prepada.

Iz članka, objavljenega v Proleteru, maja 1937

Mladina Jugoslavije se je vključila v prve vrste branilcev pred ogromno fašistično nevarnostjo, med prve borce za obrambo neodvisnosti dežele.

Iz govora na prvem kongresu antifašistične mladine Jugoslavije, decembra 1942 v Bihaću

Mladinci in mladinke, vaša prva dolžnost je učenje. Pred našo mladino postavljamo pomembne naloge, toda zapomnite si: za vas je na prvem mestu učenje, šele nato delo. V šolah si morate pridobiti znanje, ki vam bo jutri omogočilo, da boste še bolj koristili svoji deželi. Prav tako je potrebna, če ste slabotni in nedorasli – fizična okrepitev, saj drugače ne boste mogli prenesti vseh fizičnih naporov pri delu za dobro naše države. Zaradi tega zahtevamo, da se učite. Vsak, ki to zanemarja, dokazuje, da ne razume duha nove Jugoslavije. Nova Jugoslavija želi imeti mlado generacijo – pametno, vsestransko izobraženo in šolano.

Iz govora ob otvoritvi proge Šamac–Sarajevo, novembra 1947

Mlada generacija v naši državi nima različnih interesov; njeni interesi so istovetni, skupni. Mladina, ki sodeluje pri tako veliki nalogi, kot je izgradnja socializma v deželi, ima skupno nalogo in skupen cilj. Ta skupen cilj pa odpravlja potrebo obstoja dveh organizacij, ki jih preveva isti duh: komunistične in ljudske mladine. Prva in druga sta ljudska mladina – ljudska v polnem pomenu te besede.

Iz govora na skupnem kongresu SKOJ in Ljudske mladine, decembra 1948

Skrb za otroke se ne sme omejiti samo na dajanje enkratne ali večkratne materialne pomoči. Ta skrb mora biti predvsem trajna, poglobljena in vse širša; zajeti mora vse naše otroke v vseh naših krajih. Ker so otroci naše socialistične države naše največje bogastvo, jih moramo tako tudi varovati. Pri tem pa ni dovolj, da jih varujemo samo fizično, temveč je še bolj potrebno duhovno vodstvo, ker se morajo otroci zavedati, da bodo nosilci nadaljnjega pravilnega razvoja.

Sporočilo ob tednu otroka, oktobra 1953

Naša društva morajo v prvi vrsti postati socialistična z našim delom v njih. Mladine ne smemo prepustiti same sebi, temveč jo je potrebno usmerjati.

Iz govora na VI. plenumu CK ZKJ marca 1956

Rad bi izrazil željo, da bi bil 25. maj vedno dan naše mladosti.

prispevek mladih ljudi v vsem družbenem življenju. Hkrati si prizadeva, da jim, skladno z možnostmi, ustvari pogoje za vsestranski razvoj in uveljavitev. Zaradi tega je prav mladina najbolj zainteresirana, da se ta sistem dosledno izvaja, nadalje razvija in izpopolnjuje.

Iz govora na VIII. kongresu Zveze mladine Jugoslavije, februarja 1968

Mladina ne mara stagnacije v družbi. Vedno išče kaj novega, kjer bi lahko uveljavila svoj polet. Več bi morali razpravljati z mladino in usmerjati njen elan v konstruktivni smeri. Zveza komunistov se mora tako organizirati, da komunisti delujejo neposredno med mladino, v njihovih organizacijah. Samo z neposrednim političnim delom v enakopravnem odnosu s člani mladinskih organizacij, se bodo komunisti lahko borili za uresničitev programskih ciljev in politike ZK, in to predvsem z kar najbolj številnim vključevanjem mladih v akcije za uresničitev teh nalog.

Iz referata na IX. kongresu ZKJ, marca 1969

Športniki ste del mlade generacije, mladim pa pripada bodočnost. Vi sodite, da pri nas namenimo športu premajhno pozornost. S tem se jaz strinjam.

Iz pogovora z delegacijo jugoslovanske zveze organizacij za fizično kulturo, junija 1971

Najpomembnejše je, ker mladi starešine in vojaki v vsaki situaciji izpričujejo visoko zavest, disciplino, iniciativnost in hrabrost, da prevzamejo odgovornost za svoje odločitve in akcije.

Iz govora na zborovanju v Karlovcu po zaključku manevrov Svoboda 71

Vaše prostovoljno delo je večkratnega pomena. Tu se srečujete in se seznanjate mladinci iz vseh krajev naše države, iz vseh republik. Tu ustvarjate tisto, kar je največje in najvažnejše za nadaljnji razvoj in stabilizacijo naše države – bratstvo in enotnost. Ustvarjate jugoslovansko celoto. V vaši zavesti se utrjuje težnja, ki je nič več ne more spremeniti – da bi bila Jugoslavija enotna.

Iz pogovora z brigadirji na akciji „Sava 74“

Ko proslavljamo 30-letnico mladinskih delovnih akcij, dejansko praznujemo jubilej šole, ki je po marsičem edinstvena na svetu. To je šola socialistične vzgoje mladine, šola bratstva in enotnosti, šola tovarištva in prijateljstva. Vse te vrednote globoko prevevajo našo mladino. Vendar pa jih je treba nenehno izpričevati in nadalje razvijati, treba je v dejanjih potrjevati zvestobo in ljubezen mladih do njihove socialistične domovine.

Iz poslanice ob proslavi 30. obletnice mladinskih delovnih akcij, marca 1976.

sti, športni dan naše jugoslovanske mladine, prikaz telesnokulturnih in duhovnih dosežkov.

Ob sprejemu štafete 25. maja 1956

Ponovno aktiviranje naše mladine, ne samo na raznih področjih kulturnega, športnega in zabavnega življenja, temveč tudi s ponovnim sodelovanjem v raznih delovnih akcijah, kakor tudi z njenim deležem pri oblikovanju vsega našega družbenega sistema, je dokazano, da so povsem depasirana različna nekdanja gledanja o apolitičnosti naše mladine in o njeni nezainteresiranosti za tisto, kar se dogaja okoli nje.

Iz referata na VII. kongresu ZKJ, aprila 1958

Prepričan sem, ko bo naše mladince z vasi v vse večjem številu zajela težnja po čimprejšnji preobrazbi svojih vasi in prehodu na socialistični način

obdelave zemljišč, da bo to izredno pomembno za našo socialistično skupnost in da bo na ta način prav naša mladina postala tisti dejavnik, ki bo preobrazilo vasi prevzela na svoja pleča.

Iz govora v Nišu, novembra 1959

Prepričan sem, da bodo mladi ljudje iz vseh dežel, ne glede na raso, vzgojo in ideološko pripadnost, pokazali, da jih navdihujejo najplemenitejši ideali naprednega človeštva, in da bodo, kakor odslej, nudili znatno podporo boju za mir in sožitje med narodi.

Pismo udeležencem osmega svetovnega festivala mladine in študentov za mir in prijateljstvo v Helsinkih, julija 1962

Naš sistem samoupravljanja postopno ustvarja pogoje za vse aktivnejše sodelovanje in

Štafeto mladosti je tudi letos pričakalo v Žalcu veliko število mladine in ostalih občanov. Štafeta je po krajšem postanku ponela pozdrave za tovariša Tita naprej proti Šempetru in Letušu. Posnetek kaže štafeto mladosti ob prihodu v Zalec.

Titova srečanja z delavci

Ena od najbolj značilnih Titovih značajskih potez je bila njegova neposrednost in vedrina, njegov smisel za šalo in humor, poslušaj za tiste vsakdanje razgovore, ki osvajajo srca ljudi in napravijo ozračje manj protokolarno.

Redkokdaj je bil nerazpoložen ali jezen. Seveda se je zgodilo — a kot običajno le v primerih, ko se pri nadvse resnih zadevah in poslih kaj zatakne, ko se zgodi, da človek pozabi na človeka in ko vidiš, da posamezniki samo z deklarativnimi besedami sledijo liniji, v praksi pa ravna povsem drugače.

Tito je znal z neposrednostjo in izrednim razumevanjem za šalo vselej takoj razpršiti tisto običajno, začetno vznemirjenost ljudi, ki so ga obkrožali in se z njim srečevali.

Bilo je maja 1968 na sprejemu predstavnikov delovnih kolektivov, ki so mu prišli čestitati za rojstni dan. Tito je pristopil k skupini delavcev iz Bosne in Hercegovine. Na obrazih jim je bilo videti, kako vznemirjeni so, a vsi so molčali. Gledali so vanj in sprva nihče ni vedel, kaj naj spregovori, katera naj bo prva beseda. Tito se je nasmehnil in povprašal: „Kako je, tovariši, kako gre?“

„Gre!“

„Že, že, ampak kako — navzdol ali navzdol?“ se je pošalil Tito.

KOKOS

Med predstavniki delovnih kolektivov, ki so 23. maja 1968 čestitali Titu za rojstni dan, je bila tudi delegacija znanega izvoznega podjetja Vajda iz Hrvaške.

Veseli in razburjeni so bili delavci. Vsi bi bili radi v njegovi bližini, vsak bi mu bil rad stisnil roko, vsak bi mu bil rad povedal nekaj toplih besed, ga kaj povprašal, se slikal z njim. Tudi delavci Vajde bi to radi, a ne morejo se preriniti skozi gnečo. Enemu končno le uspe, da se prebije do njega. Uspe mu tudi, da lepo in razločno pove, kdo je, odkod prihaja in da mu je sicer žal, a da mora na račun

vlade povedati nekaj gorkih. Tista odredba da ni prav nič v redu, po kateri lahko podjetja, kot je na primer tudi Vajda, dobijo za izvožena jajca samo pet odstotkov deviz, zadruga pa kar 20 odstotkov, čeprav niso nikakršni proizvajalci teh jajc...

Gleda delavec Tita, pomolči nekaj trenutkov in zatem nadaljuje: „Kokoš znese jajce, odkupimo ga pa ali mi ali zadruga, lepo prosim, kdo je potem proizvajalec?“

Tito pa mu — prav tako resno — odvrne: „Kokoš!“

PODPIS

Ob koncu srečanj so seveda vsi udeleženci želeli imeti Titov podpis, predvsem pa najmlajši pionirji. V šolski beležnici, v knjigi, dnevniku, spominski knjigi, kjerkoli, da bi le bil spomin, da bi prijatelji, znanci in sošolci verjeli: res sem sedel pri Titu...

Vsak maj je bil enak: Prosim, tovariš Tito, podpišite se...

In on je z nalivnim peresom neutrudno risal odločne poteze na papir. Leta 1953 je stopil predenj tudi Franjo Mirnjak iz Subotice. V rokah je imel fotografijo svojih otrok in jo kazal predsedniku:

„Tovariš Tito, moj sin si tako želi, da bi se podpisali na to sliko...“

Ni še končal prošnje, ko je Tito že segel po peresu: „E, če gre za sina, potem je treba izpolniti ukaz!“

Pride drugi delavec. Spet s fotografijo.

„Za koga?“ vpraša Tito. „Za sina ali za hčerko?“

„Ne, to je za tovariše v podjetju... Drugače ne bodo verjeli, da sem bil res tu, res z vami...“

Tito je podpisal. Zatem se je okrog njega kar zgrnilo vseh, ki so želeli odnesti s seboj eno samo pisano besedo in mu moleli papirčke pod roko.

„Hej,“ reče Tito, „da niso vse to bianko menice?“ se je smejal predsednik. In podpisoval...

INDEKS

Ko so prišli Titu za 77. rojstni dan čestitat študentje zagrebske univerze, so mu prinesli nenavadno darilo: knjižico, ki je imela na platnicah napis: Indeks... Tam, kjer je običajno napisano ime fakultete, pa je bilo natisnjeno: Fakulteta mladosti... Na prvi strani v knjižici je bila prilepljena tudi Titova fotografija — slika iz leta 1943, ki jo je bila skrbno shranila neka deklica iz okolice Jajca.

Tito je vzel darilo, se nasmehnil in rekel „Kolegom“:

„Hvala za darilo... Samo — jaz nisem več tako zelo mlad.“

Dr. Vladimir Bakarić pa je pripomnil: „Pazi, da ne postaneš večni študent!“

Vsi naokrog so se zasmeli, predstavnik zagrebskih študentov pa smeh ni zmedel: „Indeks smo prinesli v dar človeku, ki večno študira življenje in ki zna v njem najti najboljše poti!“

„SKENDERIJA“

Ko je Tito decembra 1969 obiskal Sarajevo, si je ogledal tudi novi gospodarski center Skenderija, ki ima približno 8600 kvadratnih metrov poslovnoprodajnih prostorov in je namenjen tudi kulturnim in športnim prireditvam. Ena sama dvorana lahko na primer sprejme 800 gledalcev... Čeprav je bil Tito navdušen nad vsem, kar je videl, je naprej povprašal, koliko je vsa zadeva veljala. Povedali so mu, da okrog sto pet milijonov dinarjev.

„In kdaj se bo začela Skenderija amortizirati?“ je zanimalo Tita.

„Kmalu.“

„Kako pa ste si zagotovili sredstva?“ se ni dalo Titu miru.

Predsednik mestne skupščine je povedal, da so investicije zagotovile banke, delovne organizacije in občinske skupščine, republika pa je prispevala petnajst milijonov dinarjev. Džemal Bijedić, predsednik skupščine SR Bosne in Hercegovine, je videl, da Titu nekaj ni povsem jasno, pa je skušal dopolniti predhodnika:

„Veste, tovariš Tito, to ni investicija brez kritja. Vsi računajo so plačani.“

„To že, zato pa so luknje drugje,“ je odvrnil Tito sicer v šali, a vendar z rahlim prizvokom graje.

V tem trenutku je nekdo od domačinov polglasno pripomnil, da so tu tudi novinarji in da si vse beležijo...

„Novinarji so tu zato, da pišejo,“ se je zasmel Tito. „Vi pa pazite, kaj govorite!“

Domačini so Titu tudi zaupali svojo željo: da bi v Skenderiji organizirali kongres samoupravljalcev.

„Lahko,“ je rekel Tito. „Samo glejte, da ne boste samoupravljalcem tako zasoljeno računali uporabe dvorane, kot je to v navadi!“

Dragutin Kosovac, predsednik izvršnega sveta mestne skupščine, je Titu pojasnil, da bo v Skenderiji tudi kavarna „cekar“, kjer se bodo lahko ustavile gospodinje, ko bodo opravile nakupe na tržnici, kjer si bodo lahko odpočile, popile kavico...

TREZNEŽ

„To je v redu,“ se je strinjal Tito. Neki Bosanec pa je v šali dopolnil Kosovca: „Veste, tovariš Tito, to je zato, da bo vsak Sarajevčan, ki bo izgubil ženo, vedel, kje je lahko najdel!“

Med obiskom v Makedoniji maja 1957 je Tito s spremstvom obiskal tudi kmetijsko posestvo Iljo Vilarov, ki je doma, pa tudi na tujem, zaslovelo zaradi odličnega grozdja in imenitnih vin.

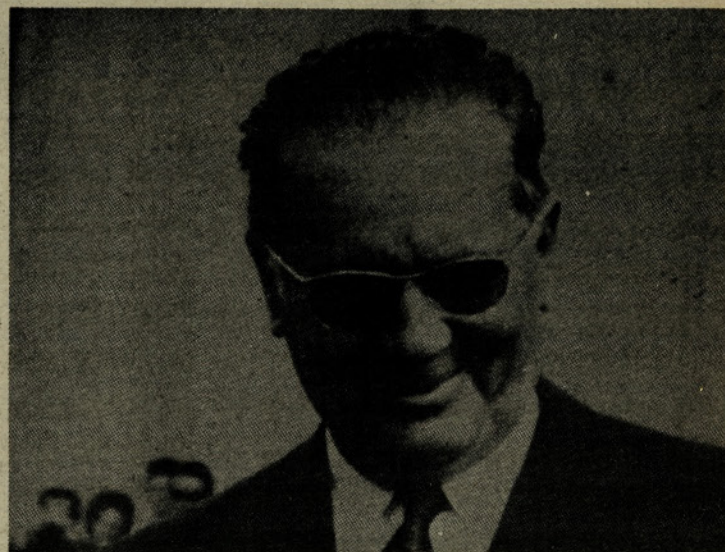
Ko so si ogledali plantažne vinograde, so gostje seveda dobili dobro kapljico tudi za pokušnjo. Tito in vsi so vino pohvalili že po prvem požirku, le Lazar Koliševski ni hotel popiti niti kaplje.

„Ne smem, prinesite mi raje kozarec vode!“

Tito ga pogleda, se mu nasmeje in reče: „E, moj Lazo, vodo bi pa lahko že v Skopju naročil!“

PASTIR

Na poti iz Štipa v Skopje 29. maja 1957 se je Tito s sprem-

stvom krajši čas zadrževal na Ovčem polju, kraju, ki slovi po ovcah merinovkah z izvrstno volno. Lazar Koliševski je že v modrem vlakcu nagovarjal Tita, naj si ogleda ovčarsko razstavo blizu železniške postaje v tem kraju.

Tito si je ogledal razstavo in se pogovarjal z živinorejci, ki so mu ob odhodu tudi izročili darilo:

„Tovariš Tito, podarjamo vam sto jagnjet merinovk...“

Tito ni mogel zadržati smeha: „Kaj pa naj z jagnjeti, tovariši? Klati jih — tega nočem. Da bi jih pa pasel — za to nimam časa!“

SLADKO

Vsako leto so prinašali ljudje darila Titu, a med mnogimi predmeti se je v muzeju 25. maj na Dedinju vsako leto nabralo veliko takih, ki v muzej res ne sodijo...

Tako je naprimer Tito za svoj 70. rojstni dan dobil tudi velik kozarec sladkega iz lubenice, prinesla ga je Ljubica Jovičić iz Kraljeva.

„Vzemite, tovariš Tito, vzemite,“ je prosila Ljubica Tita. „Ko ste bili v okrajnem komiteju v Kraljevu, sem vam s takšnim sladkim postregla in všeč vam je bilo. Zdaj sem vas hotela spet razveseliti...“

„Saj ste me! Rad imam sladko.“

Iz Srbije je dobil tovariš Tito dva sodčka vina...

Tito je pogledal sodčka pa darovalce in planil v smeh: „No, drugo bo šlo v muzej, tole pa ne!“

„Seveda ne,“ je pripomnil eden od gostov. „Sodčka sta polna!“

„Saj ravno zato,“ se je zasmel Tito.

POTNIK

Konec decembra 1953 je bil Tito na Brdu pri Kranju. Nekega dne si je zaželel sprehod po Ljubljani, pa je poklical Miho Marinka, da bi mu delal družbo. Odpeljala sta se z avtomobilom, v Sentvidu pa sta izstopila in se povzpela na tramvaj.

Tito je bil v civilni obleki, v civilu pa je bil tudi dežurni oficir, njegov spremljevalec, tako da mnogi potniki, sploh niso opazili, s kom se vozijo. Tito je stopil k sprevodniku, vzel listnico iz žepa in mu ponudil tisočak.

„Karto prosim!“

Konduktar je imel polne roke dela in Tita sploh ni pogledal v obraz. Ker pa ni sprevodnika, ki bi se razveselil velikega bankovca, je osorno zabrusil: „Tovariš, pripravite drobiž!“

„Nimam,“ je po pravici odgovoril Tito.

„E, potem pa ne bo karte!“ Medtem so vsi v tramvaju Tita že spoznali in se začeli dregati in smejati. Šele tedaj je sprevodnik dvignil glavo in pogledal potnika. Zardel je in se pričel jecljaje opravičevati.

„Ne, ne, tovariš maršal, vi ne potrebujete karte, vi...“

„Zakaj ne? Saj sem tudi potnik,“ je vztrajal Tito.

Tovariš Tito na Robanovi kmetiji

Tovariš Tito je večkrat mudil v Savinjski dolini in teh njegovih obiskov se Savinjčani živo in z veseljem spominjajo. V našem reportažnem zapisu smo zajeli njegov obisk na Robanovi kmetiji v Zgornji Savinjski dolini v juliju 1968. leta.

Tito se je takrat mudil v Ljubljani in vse kaže, da ga je za obisk pri kmetu Robanu nagovoril Edvard Kardelj, ki je bil znan kot velik ljubitelj gora ter planinske flore in favne. Čeprav sem tovariš Tita nekajkrat spremljal kot novinar, mi je

srečanje s Titom pri Robanah pod Ojstrico ostalo v najlepše m spominu.

To pravita tudi Franc Roban in njegova žena Valerija. Ko sem ju obiskal v februarju letos, je v Robanovem kotu ležal še sneg. Sonce pa je že gredo in vršaci Ojstrice so se bleščali kot velik dragulj. Robana sta že popopravila pri živini in ker v tem času še ni bilo večjega dela, smo imeli dovolj časa za klepet.

Gospodar Roban je menil, da poleg, ko je mimo hiše stekla cesta, ki

povezuje tri višinske kmetije, ni več prejšnjega miru tu pod Ojstrico, kar je škoda.

Franc in Valerija sta se do vseh podrobnosti spomnila obiska tovariša Tita. Nista skrivala, da sta še danes ponosna, da ju je obiskal predsednik republike in pogovor v družini večkrat nanese na ta dogodek.

Se danes ga vidita, kako je prišel zravnan in jima je nasmejan segel v roke. S tovarišem Titom so bili takrat Edvard Kardelj z ženo Pepco, Sergej Kraigher, Lidija Šentjarc, Ja-

nez Vipotnik in drugi. Robana sta goste povabila v hišo, a so rekli, da bi raje posedli pod jablano pred hišo. Prinesli so jim mizo in stole, gospodinja pa jim je postregla z domačinim sadjevcem, kruhom in savinjskim žlezdom.

Prigriznili so, pohvalili sadjevec in si ogledovali vrhove Ojstrice in se pomenkovali.

Robanova kmetija pod Ojstrico sodi med največje hribovske kmetije pa tudi njihov rod je med najstarejšimi v Zgornji Savinjski dolini. Prvi zapiski o Robanovini izvirajo iz leta 1426. Kmetija je imela nekoč 450 ha, sedaj pa meri 150 ha, kar je še vedno dovolj za delo. Večinoma so to gozdovi ali skalnat svet.

Franc in Valerija Roban imata pet otrok. Dve starejši dekletki obiskujeta srednjo šolo (najstarejša Marija je na pedagoški v Celju), mlajši fantje pa hodijo še v osnovno šolo. Ko se otroci vmejo domov, se začne živ živ, skratka, pri Robanovih ni dolgčas. Otroci kajpak tudi pomagajo pri delu.

Robanova kmetija je opremljena z vso potrebno kmetijsko mehanizacijo, živina je od spomladi do jeseni na paši na planšarji pod Ojstrico. Dohodek dajeta les in živinoreja.

TITO NA PLANŠARIJI POD OJSTRICO

Franc Roban: „Dan, ko nas je obiskal tovariš Tito, je bil sončen in vedro razpoloženi gostje so si zaželeli ogledati planšarji pod Ojstrico. Tovariš Tito je dejal, da bi se odpravil peš do planšarje, a ga boli noga in tako sem jim odprl zapornico. Proti planšarji so se odpeljali po gozdni stezi.“

Robanoma je še danes žal, da je bila kočica takrat zaprta, ker je planšarica, ki je sicer stregla gostom, odšla po opravkih. Vendar pa to gostov ni motilo. Uživali so razgled na bližnjo Ojstrico in opazovali čredo krav, ki je mulila travo.

Roban: „Bil je čas košnje in sušenja sena, zato smo imeli na kmetiji polne roke dela. Med tem, ko so bili tovariš Tito in drugi gostje pod Ojstrico, sem si dal oprava v čebelnjaku. En panj je bil poln medu, zato sem ga iztočil. Komaj sem opravil delo, že so se vrnili.“

S Titom sva potlej nekaj časa sama posedela in vpraševal me je, kako gospodarimo. Bil je prijeten sobesednik. Ko sva se takole pogovarjala, so naju začele nadlegovati čebele. Tovariš Tito se je pomaknil nazaj in se z roko zaščitil. Rekel sem mu, da je čebele, ki so priletele iz domačega čebelnjaka, privabil med na mojih rokah. Postal je pozoren in pobaral me je, če sem točil med.

Ko sem prikimal, me je vprašal, koliko sem natočil. Odvrnil sem mu, da je panj dal 25 kilogramov medu. „To je mogoče, je odvrnil. Pogovor sva nadaljevala o čebelarstvu in spoznal sem, da se razume na čebele.“

ROBAN JE ZAIGRAL NA CITRE

Med sproščenim pomenkom pod jablano se je nekdo spomnil, da kmet Roban imenitno igra na citre. Gospodar je gostom zaigral domače viže. Njegovi od dela zgarani prsti so plesali po strunah in izvabljali nove in nove viže.

Roban: „Citre so že od nekdaj v naši hiši ljudsko glasbilo. Nekoč, ko smo bili še mladi, sva z bratom igrala na citre, tretji brat pa naju je spremljal na kitaro. Lepo smo za-

igrali pa tudi ubrano zapeli. Naša mati nas je velikokrat poslušala, ko smo muzicirali zvečer pred hišo.“

Franc Roban vse bolj poredko vzame citre v roke, zato pa muzicirajo otroci. Tudi zapoje, skratka, tradicija igranja na citre in petja se nadaljuje iz roda v rod.

OTROCI SO POKLICALI TITA

In še drobna zanimivost s tega obiska, ki nam jo je zaupala gospodinja.

Tovariš Tito je prišel na obisk z psom volčjakom. Takrat so bili naši otroci še majhni, zato sem jih odvedla v zgornjo sobico ter jim naročila, da naj bodo lepo tiho.

Otroci pa kot otroci, so odprli okno in zvedavo zrlj navzdol pod jablano, kjer so sedeli Tito in ostali gostje. Pa se je petletna Marija opogumila in zaklicala: „Tu smo, naš vidiš, tovariš Tito?!“ Tito je opazil otroške glave na oknu in jim zaklical: „Vidim vas, pridite do!“

Kdo bi ob takšnem vabilu ostal v sobici. Otroci so preskakovali stolpnice, planili na hodnik in stekli pod jablano k Titu. Prinesli so mu šopek planinskega cvetja. Bil jih je zelo vesel in otroci so poslej ostali v njegovi bližini.

Tito se je poslovil od Robanov popoldne okrog 16. ure. Gospodarju Robanu in gospodinjji Valeriji je poklonil ročni uri s svojim posvetilom, ki ju hranita kot drag spomin. Povala sta ga, da naj še pride. Obljubil je, da bo še prišel, žal pa se mu želja ni izpolnila. Rekel je tudi, da naj Robanov kot ostane tak, kot je.

Leta so se odmaknila, spomin na najljubšega gosta pa je ostal med kmečkimi ljudmi v Zgornji Savinjski dolini živ, kot bi jih tovariš Tito obiskal večkrat.

Tovariš Tito je v spremstvu Edvarda Kardelja, Sergeja Kraigherja in drugih gostov 1. julija 1968. leta obiskal Robanovo kmetijo pod Ojstrico. Franc Roban je gostom zaigral na citre.

Smrt tovariša Tita je hudo prizadela in pretresla tudi prebivalce naše doline. V knjigo žalosti, ki je bila v dneh žalovanja odprta v Savinovem salonu v Žalcu, se je vpisalo nad 6400 občanov. Iz izjav se zrcali nema bol in odločnost, da bomo hodili naprej po Titovi poti.

Vrste so se okrepile

Šmiglova zidnica, pomnik revolucionarnega boja predvojnih komunistov, dobiva vedno večji pomen. Tu se zbirajo delovni ljudje in občani naše občine ob svojem delavskem prazniku 1. maju, tu tečejo razne kulturne manifestacije in ne nazadnje, tu stopajo na svojo partijsko pot novi člani Zveze komunistov. Tudi letos pred 1. majem je bilo tako.

V vrste Zveze komunistov je bilo sprejetih 72 novih članov. Na slovesnosti sta mladim komunistom spregovorila Emil Rojč, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS in sekretar OK ZKS Žalec Franc Jelen. Sledil pa je tudi kulturni program z revolucionarno vsebino, ki je

slovesnost napravil še bolj svečano. Ob koncu pa so si udeleženci še ogledali spominsko sobo zasedanja I. konference CK KPS, na kateri je prisostvoval tudi generalni sekretar KPJ Josip Broz-Tito, poleg tega pa so poslušali magnetofonski zapis zgodovinskega ozadja te konference, ki je pomenila pomemben korak v pripravah na oborožen upor proti okupatorju.

Ob koncu velja zapisati, da je zelo razveseljivo, da vstopa v vrste komunistov predvsem mladina, ki je prežeta z novimi idejami in veliko pripadnostjo do naše samoupravne socialistične družbe.

- dar -

Še z večjo doslednostjo po začrtani poti

Ko je sekretar komiteja Franc Jelen na nedavni programski volilni konferenci občinske organizacije ZKS Žalec ocenil sedanje družbenopolitične in samoupravne družbeno-ekonomske razmere v naši občini, je dejal, da se bomo najlepše oddolžili spominu na preminulega predsednika Tita, če bomo v našem vsakdanjem delu še bolj zavzeto in dosledno uresničevali njegove naloge.

To je obveza, ki nam narekuje, da se bomo kljub bolečini, ki nas obdaja ob nenadomestljivi izgubi, še odločneje spoprijeli z nalogami.

Ko je govoril o gospodarski situaciji, je opozoril, da gospodarstvo ni doseglo začrtanih ciljev. V devetnajstih tozidih so imeli manjšo akumulacijo, v dvanajstih so poslovali na meji donosnosti, nekaj tozidov pa je izkazalo celo večmilionjsko izgubo.

Tudi v izvozu nismo bili najbolj uspešni, saj je žalsko gospodarstvo ustvarilo z izvozom le 5,5 odstotka prihodka, kar je manj kot smo zabeležili v republiki. Letos si prizadevamo vsaj 70 odstotkov uvoza pokriti z izvozom, za kar so realne možnosti.

Zaradi neskladij med uvozom in izvozom so nastale tudi težave pri preskrbi z nekaterimi surovinami in to še zlasti občutijo v Minervji, pa tudi v Tovarni nogavic Polzela. Auru Šempeter in v še nekaterih organizacijah.

Nagrajevanje po delu še ne teče tako, kot bi moralo, saj je kar 23 organizacij izplačevalo višje osebne dohodke, kot bi smelo, če bi upoštevali rast dohodka.

Komunisti si bodo morali prizadevati za večjo organiziranost ter ponekod še vedno prisotno forumsko delo zamenjati z akcijsko naravnostjo. Okrepiti bo treba idejnopolitično in akcijsko vlogo komunistov v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja. V 90 organizacijah so sicer sprejeli akcijske programe, a je v njih premalo konkretnih nalog in jih bo treba dopolniti.

Poročilo in razprava sta opozorila na razmere v kmetijstvu. Medtem ko so nekatere organizacije ustvarile največji dohodek na zaposlenega delavca, se druge otepajo z izgubo in med temi je tudi kmetijska zadruga Savinjska dolina.

Vendar pa po mnenju razpravljalcev vzrokov zato ne gre zgolj pripisati cenam oziroma nesorazmernju med cenami repromaterialov in kmetijskih pridelkov, marveč se zadeve marsikje zatikajo tudi zaradi še vedno neurejenih dohodkovnih odnosov. Predlagali so tudi večjo skrb za razvoj in razreševanje problemov, s katerimi se ubadajo hribovski kmetje.

Tu imajo kmetje nedvomno težje pogoje pri delu, zato bi jih družba morala ustrezno stimulirati.

L. TRSTENJAK

Razpravljalci niso skrivali težav in problemov, s katerimi se organizacije spoprijemajo v sedanjih pogojih gospodarjenja. V Minervji že dva meseca stoji proizvodnja poletilenskih cevi in za zdaj se niso našli rešitve, kako razširiti ta problem. Težave imajo, kar zadeva surovine, tudi v Tovarni nogavic na Polzeli.

VERA OREŠNIK - PREDSEDNICA OK ZKS ŽALEC

Programsko volilna konferenca občinske organizacije ZKS Žalec je soglasno izvolila za predsednico občinske konference ZKS Žalec Vero Orešnik-Juhart, diplomirano sociologinjo, znano družbeno delavko, ki je uspešno opravljala razne funkcije.

Za sekretarja občinskega komiteja je ponovno izvoljen Franc Jelen, za izvršnega sekretarja pa Janez Kroflič. Za dopolnitev občinskega komiteja sta bila izvoljena še Martina Bevc in Franc Kalšek.

Keramična industrija Liboje vidi možnost, da postane manj odvisna od uvoza z nameravano gradnjo tovarne ognjeodpornih materialov v Bosni in Hercegovini.

Kolektiv Tekstilne tovarne Prebold se je zavestno odpovedal delu osebnih dohodkov po sklepem računu. Denar so namenili za izboljšanje delovnih pogojev. Na manj razvitem Kozjanskem bodo odprli že drugi obrat in v njem zaposlili tamkajšnje delovno silo, pripravljeni pa so tudi graditi novo tovarno na Kosovem, v koliko bodo dobili družbeno podporo.

V SIP dosledno uresničujemo program stabilizacije in rezultati so že vidni. Zmanjšali so stroške, povečali produktivnost in fizični obseg proizvodnje ter ustvarili višji dohodek, ob tem pa še gradijo novo tovarno.

V občini so dosegli velik napredek na področju razvoja šolstva in predšolske vzgoje. V tej smeri bodo posvetili še večjo skrb idejnosti pouka na šolah.

Na konferenci izrečene misli, pobude in sklepi so nedvomno dobro napotilo komunistom naše občine pri njihovem nadaljnjem delu.

Tisoč gostov pride z vlakom bratstva...

Vse kaže, da bo letošnji Vlak bratstva in enotnosti največja tovrstna manifestacija pri nas, ker jo prirejajo po smrti predsednika Tita, utemeljitelja ene največjih pridobitev naše revolucije. Prireditelji bodo tovarišu Titu kot priznanje in izraz hvaležnosti posmrtno podelili zlato plaketo Vlaka bratstva in enotnosti.

Kot so se dogovorili na nedavnem skupnem posvetu v Žalcu, bo 5. junija pripotovalo z vlakom v Slovenijo blizu tisoč gostov iz Srbije, ki so v času NOV nudili zavetje in nesebično pomagali številnim slovenskim pregnantem.

Gostov pa bo v resnici še več, saj so nekatere delegacije iz srbskih občin morale odstopiti prostor v vlakom mnogim, ki bi sicer morali ostati doma, same pa bodo pripotovale z osebnimi avtomobili.

Predstavniki koordinacijskega odbora iz Srbije so povedali, da je zanimanje za letošnji Vlak bratstva in enotnosti tolikšno, da bi morali pripraviti vsaj še en vlak, če bi hoteli zagotoviti mesto vsem, ki se želijo udeležiti te manifestacije bratstva in enotnosti. V zadnjih letih so namreč nastala oziroma se spleta mnoga nova poznanstva.

Največ gostov iz Srbije bodo sprejeli v Mariboru, Celju, Ravnah na Koroškem, Radovljici, Slovenj Gradcu in Žalcu. Vlak, katerega pokrovitelja sta rudarska kombinata Trbovlje in Kolubara, bo imel prvi postanek v Dobovi, največji sprejem pa pripravljajo v Krškem. Tako kot vsakič, bomo tudi to pot srečni in z odprtimi rokami pričakali in sprejeli drage goste, na katere nas veže toliko spominov.

Med sprejemom pri Šmiglovi zidnici

Bil sem vojak Titove garde

Miro Novak je znan kot izredno sposoben in gostoljuben gostilničar. V njegovi gostilni dobi gost takorekoč vse, potrežba je hitra, solidna.

Vrsto let se je bavil s športom. Najprej nogometom, rokometom, potem pa je nekaj let vodil pri TVD Partizan Gotovlje vrsto rokometišev. Bil je organizator številnih tekmovalnih ženske in moške rokometne ekipe.

Sedaj, visok in plečat moški tridesetih let se nadvse rad spominja, ko je bil pred leti vojak Titove garde. Takole pripoveduje:

„Že pred naborem smo se fantje v vasi pogovarjali, v kakšnem rodu vojske bi radi služili, kam, v katero republiko nas bodo poslali. Največ jih je bilo navdušenih za avtoedince, Titove garde pa si skoraj nismo upali omeniti.“

Stopil sem pred nabomo komisijo. Ta je odločila: pešadija, Titova garda. V Valjevu so nas pošteno prijel. „Obuka“, tako smo rekli, je bila izredno zahtevna. Dobro sem se odrezal, izdržal še tako zahtevne vaje, predvsem pa sem bil discipliniran. Zadnjo vrtno sem najbrž podedoval po očetu.

Prišel sem v izbor in poslali so nas v Beograd, v Užiško ulico stražit Titov dom in Beli dvor, pripravili so nas za častne straže na letališču. Tako sem videl mnoge visoke politične in vojaške osebnosti, izredno srečen pa sem bil, ko je stopal mimo nas tovariš Tito. Občutkov skoraj ni moč popisati. Res pa je, da

je bil Tito rojen vojak. Čvrst in prožen je bil njegov korak, njegova drža je bila elegantna.

Miro Novak, vojak Titove garde

Ob večjih državnih praznikih smo v novih uniformah hodili ure in ure, nič koliko kilometrov v patrolah, toda utrujenosti nisem poznal. Vedno znova je v meni vstajala podoba ljubljene maršala, pa ne samo v meni, v vseh, ki smo ga imeli čast čuvati.

Včasih se nam je približal, spregovoril nekaj besed in njegova vedrina nas je osrečila. Često smo potem v vojašnici ponavljali njegove besede. Še ta trenutek natančno vidim njegov nasmeš, slišim barvo njegovega glasu. Ne, zame ni mrtev, v meni bo živ do konca mojega življenja.“ je končal Miro Novak svoje spomine na vojaka Titove garde.

DRAGO KUMER

Udeleženci nedavnega posveta o pripravah na sprejem vlaka bratstva in enotnosti v Žalcu

Podeljena priznanja OF

Ob 39. obletnici ustanovitve OF slovenskega naroda so v naši občini prejeli priznanja OF Slovenije:

Drago Kumer iz Gotovelj, Jernej Koštomaj iz Zabukovice, Milan Zupanc iz Migojnic, Pavlina Glušič iz Vrba, Terezija Praprotnik iz

Vranskega, Franc Mandeljc iz Studenc, Franc Škruba iz Letuša, dalje Krajevna organizacija ZB NOV iz Tabora, Občinska zveza DPM iz Žalca, Prosvetno društvo Trnava in Krajevna organizacija SZDL Liboje. Cestitamo!

Dobitniki OF priznanj v naši občini

Svečanost ob 70. letnici rojstva Edvarda Kardelja

Na osrednji svečanosti ob 70. letnici rojstva revolucionarja, marksista in humanista Edvarda Kardelja so se zbrali delegati zborov občinske skupščine in člani izvršilnih organov občinskih družbenopolitičnih organizacij. Prisotni so se najprej poklonili spominu tovariša Tita, pevski zbor DPD Svobode Žalec pa je zapel Internacionalo. O liku Edvarda Kardelja in njegovi vlogi pri razvoju samo-

upravne socialistične Jugoslavije je govoril predsednik občinskega sindikalnega sveta Rafko Mlakar. Tako kot že mnogokrat doslej, je bila poudarjena misel, da delovni ljudje in občani občine Žalec kljub težki izgubi dveh največjih revolucionarjev socialistične Jugoslavije, nenehno uresničujemo misli in ideje ter nakazane poti tovariša Tita in Edvarda Kardelja.

J. K.

Iz knjige žalosti v Žalcu

Dragi Tito! Pod tvojim vodstvom smo stopali iz mraka k svetlobi, iz strahu v hrabrost, od sovraštva do ljubezni. Obljubljamo ti, da bomo to pot nadaljevali.

Moje otroštvo in mladost sta bili srečni s teboj. Dragi Tito, naj se ta sreča nadaljuje tudi moji hčerki . . .

Tovariš Tito! Lovci Žalca smo te visoko cenili kot človeka, tovariša, rodoljuba, velikega humanista ter prvega lovca naše lepe in bogate domovine. Povsod, tako pri gojitvi, kot pri lovu in varstvu narave, nam boš svetel lik. Obljubljamo ti, da bomo nadaljevali tvojo pot.

Tito, Jugoslavija, dve besedi, za kateri vredno je živeti. Še več, zanje vredno je umreti!

Pedagog sem. Če mi bo uspelo, da bom v mladini razvila vsaj del lastnosti Titovega plemenitega značaja, in če bom mlade znala usmeriti na pot, ki jo je vizionarno začrtal naš najdražji mož, bom vedela, da sem tudi jaz prispevala svoj delček v mozaiku veličastne, humane, večne Titove zgradbe.

V nas je nema bolečina, vendar smo dovolj močni, da bomo nadaljevali tvojo pot.

Ti boš vedno naš in mi bomo vedno tvoji!

Čeprav te ni več med nami, živiš v naših srcih.

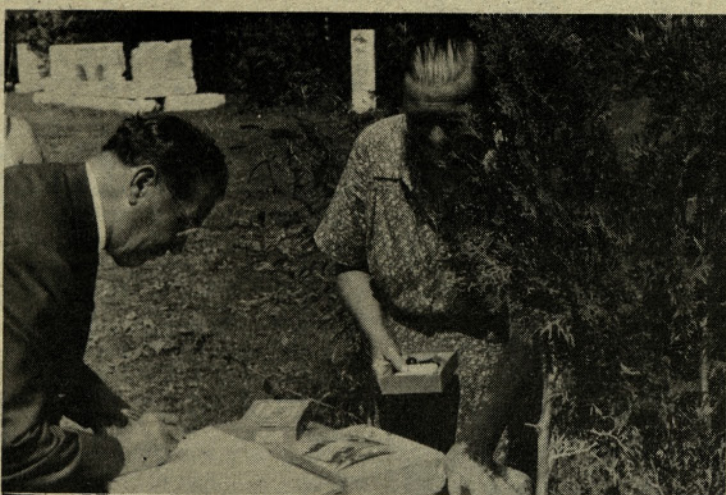
Za nas je tvoje delo neusahljivi vir in svetla zvezda za bodočnost.

Tito, to smo danes mi vsi. Smisel, pot in cilji so jasni!

Zgorel si za srečo vsega človeštva. Hvala ti za tvojo plemenitost. Večno boš ostal naš najdražji človek in ostali ti bomo zvesti.

Odšel je Josip Broz — ostal nam je TITO!

Ponosna sem, da živim v Titovi Jugoslaviji!

28. avgusta 1962. leta se je tovariš Tito za krajši čas mudil v Šempetru v Savinjski dolini. Tu si je z zanimanjem ogledal rimske izkopenine in se vpisal v knjigo obiskovalcev.

Ko se je predsednik Tito vračal z Robanovega kota proti Celju, je obiskal GLIN Nazarje in se seznanil s proizvodnjo. Na sliki: Tovariš Tito si v spremstvu Sergeja Kraigherja in direktorja GLIN Nika Koziča ogleduje proizvodne obrate

Tovariš Tito, naš najdražji

Vedno, kadar je tovariša Tita zanesla pot na celjsko območje, v našo dolino, so zadržala srca v radostnem vznemirjenju in pričakovanju, da se bomo iz oči v oči soočili z našim voditeljem, velikanom naše revolucije in predvsem s človekom, ki nam je drag.

Predsednik Tito je bil še posebno navezan na našo območje, saj je bil, kot je sam pripovedoval, poleg rojstnega Kumrovca dom njegove matere Marije Javeršek iz Trebč pri Bistrici ob Sotli njegova druga domača streha. Njegovi spomini na deda Martina Javerška sodijo med najlepše v njegovi otroški dobi.

Ana Kolarjeva, njegova teta iz Podsrede, je bila ob materi najljubša sorodnica, h kateri se je zatekal v poznejših letih, ko se je za dlje časa zadrževal pod njeno streho.

Težko, če nam bo kdaj uspelo zbrati, stniti in zapisati vse podatke o njegovih bivanjih in potovanjih po naših krajih, saj je bilo življenje ilegalca, še prej kovinarskega delavca, ki je potoval za kruhom in poznejšega partijskega funkcionarja prepolno vznemirljivih dogodkov in doživetij.

Kot sekretar CK KPJ je tovariš Tito leta 1938 dvakrat vodil pomembna partijska posvetovanja na našem območju in sicer prvič 17. aprila v Šmiglovi zidanci, kjer je govoril na I. konferenci KPS in sredi poletja v planinski koči na Lisci. Velikokrat je potoval skozi Slovenijo in danes nimamo na voljo vseh podatkov in tako bomo

omenili le obiske na širšem celjskem območju pa tudi v Savinjski dolini:

Celjani so Tita kot predsednika in legendarnega komandanta, ki je naše narode popeljal do zmage, prvič pozdravili 31. maja 1945. leta. Bil je to čas prekipajočega zanosa in veselja nad zmago in osvoboditvijo.

Naslednji njegov obisk smo zabeležili drugega avgusta 1952. leta, ko je obiskal Zgornjo Savinjsko dolino in se v Logarski dolini ustavil na stari domačiji kmeta in lovca Franca Plesnika. Plesnikova družina je pristrčno sprejela dragega gosta in se z njim zadržala v sproščenem pogovoru.

V septembru 1954. leta se je predsednik Tito udeležil veličastnega zbora štajerskih partizanskih brigad na Ostrožnem pri Celju, kjer je govoril 300 tisoč glavi množici.

Čez štiri leta je tovariš Tito prišel v Velenje. Ta dan je obiskal še nekatere kraje na Koroškem, naslednji dan pa se je ob vrnitvi ustavil v Celju. Desetisoče Celjanov in okoličanov je dragega gosta navdušeno pozdravilo. Sprejem in razgovor so priredili v vrtni dvorani hotela Evropa.

28. avgusta 1962. leta je Tito potoval skozi Savinjsko dolino in se za krajši čas ustavil v Šempetru ter si z zanimanjem ogledal rimske izkopenine in se tudi vpisal v knjigo obiskovalcev.

Bilo je proti koncu avgusta 1963. leta, ko sta rudarsko Velenje obiskala predsednik Tito

in sovjetski voditelj Nikita Hruščov. Na poti skozi Žalec so domačini zaustavili avtomobil tovariša Tita in s tega postanka je tudi posnetek, ki ga objavljamo.

Tovariš Tito in Hruščov sta se v Velenju udeležila tradicionalnega „skoka čez kožo“.

Prvega julija 1968. leta je bil predsednik Tito gost pri kmetu Francu Robanu v Robanovem kotu pod Ojstrico. Z njim so bili Edvard Kardelj, Miha Marinko, Sergej Kraigher in drugi gostje. Srečanje je bilo nadvse pristrčno. Gospodar Franc Roban je gostom zaigral na citre, njegov brat Joža Roban, ljudski pesnik, pa je tovariša Tita seznanil s svojimi pesnitvami. Gostje so si ogledali tudi planšarijo pod Ojstrico.

Tovariš Tito se je ob vrnitvi najprej ustavil v GLIN Nazarje in potlej še v Mozirju, kjer ga je prebivalstvo pristrčno pozdravljalo.

Bilo je mesec dni pozneje, ko je predsednik Tito potoval skozi naše kraje v rojstni Kumrovec. To je bilo sedmega avgusta 1968. Ljudje so ga povsod navdušeno pozdravljali in mu stiskali roko ter ga vabili, naj še pride. Na tej poti se je ustavil tudi v Kozjem in v Trebčah, kjer je obudil spomine na čase tik pred drugo svetovno vojno, ko je v tem kraju vodil prenekatero pomembno razgovore. Za kratak čas je prišel tudi v gostišče Resnik v Kozjem.

Sestega julija 1971 je tovariš Tito znova obiskal Celje. Pred tem se je po obisku Koroške ustavil še v Velenju, v Celju pa

Tale arhivski posnetek sodi v avgust 1958. leta, ko je naš predsednik obiskal Velenje in se je na željo občanov za krajši čas ustavil v Žalcu. Žalčani so dragega gosta navdušeno pozdravili.

Ko se je tovariš Tito udeležil po njegovi materi Mariji Broz izdelan sodček z rdečim bizsveta KS Bistrica ob Sotli Fran

Predsednik republike Josip Broz—Tito se je devetega septembra 1978. leta zaustavil v Žalcu, kjer so ga občani pristrčno pozdravili ter mu pot posuli z nageljni

ji gost...

je imel v narodnem domu razgovor s političnim aktivom celjskega območja.

Naslednji Titov obisk je veljal brigadirjem zvezne akcije „Kozjansko 74“. Naiprej se je pogovarjal z brigadirji na delovišču, potlej pa še v njihovem taboru na Planini. Mladi so ga pristrčno pozdravili.

Devetega septembra 1978. leta se je tovariš Tito na poti po naši dolini za krajši čas ustavil v Žalcu. V središču mesta ga je pričakalo več tisoč občanov, ki so mu izročili kot udeležencu I. konference KPS v Šmiglovi zidanci spominsko plaketo z listino, sliko objekta in album fotografij s proslave 40-letnice ter ga hkrati povabili, naj jih obišče ter si ogleda ta zgodovinski objekt. Iz Žalca je tovariš Tito odpoval naprej skozi Celje, Sentjur v Podčetrtek.

Zadnji obisk tovariša Tita na našem območju. Takrat je obiskal (bilo je lansko pomlad) obnovljeno domačijo Javerskovih v Trebčah, rojstni dom njegove matere in se udeležil pomenovanja šole po njegovi materi Mariji Broz in odkritja njegove doprsne kipa. Šola v Bistrici se ponša s tem, da je bil Josip Broz eno leto njen učenec in sicer v času, ko je bival pri svojih sorodnikih na slovenski strani Sotle.

In še njegova zadnja pot z modrim vlakom skozi naše kraje, pot polna solza, neme bolečine in žalosti za preminulim voditeljem. Ostali so nam spomini in neomajno zaupanje, da bomo hodili naprej po poti, ki jo je začrtal tovariš Tito.

Pomenovanja šole v Bistrici ob Sotli so mu domačini podarili umetelno ljčkanom. Na posnetku: Pr-dsednik Rautner izroča darilo tovarišu Titu

Tovariš Tito se pogovarja z ljudskim pesnikom Jožom Robanom.

Tovariša Tita so pristrčno pozdravili v Mozirju. Na sliki: Tovariš Tito pred hotelom Turist v Mozirju

Ko je tovariš Tito v maju lani obiskal obnovljeno Javerskovo domačijo v Trebčah, so mu domači otroci izročili šopek šmamic

Robanovi otroci so tovarišu Titu prinesli šopek cvetja

Srečanje s Titom...

Tovariš Tito se je večkrat mudil na celjskem območju, pa tudi v Savinjski dolini. Čeprav so bila to bolj bežna srečanja, se jih naši ljudje živo in s ponosom spominjajo.

Silva Purova, uslužbenka tovarne nogavic na Polzeli se spominja srečanja s tovarišem Titom leta 1952. Tako le pripoveduje:

„Takrat sem bila zaposlena v pohištveni industriji Garant Polzela. Dogovorili smo se za kolektivni izlet v Logarsko dolino in udeležila sem se ga tudi jaz, ne da bi pomislila, da se bomo tam srečali s tovarišem Titom.

Bilo je že proti jeseni, vendar je bilo še dovolj toplo in udeleženci izleta smo bili dobro razploženi. Nahajali smo se na kmetiji Franca Plesnika, ko je nekdo rekel, da je prišel tovariš Tito. Sprva nismo verjeli, nejeverno smo se spogledali, a je bilo kmalu konec

dileme, kajti med nami se je resnično pojavil Tito. Bil je v svetli obleki in ves nasmejan ter pripravljen za pogovor. Strmili smo se ob njem, on pa nas je z njemu značilnim nasmeškom vprašal, kaj delamo tukaj v Logarski dolini. „To, kar vi, smo mu odgovorili. Hoteli smo reči, da je pač Logarska enkratna, pa ni bilo potrebno, kajti tovariš Tito je tako kot mi občudoval njene lepote.

Srečanje s tovarišem Titom je bilo za vse nas nepozabno doživetje, ki se ga bomo vedno radi in s ponosom spominjali. Ob slovesu smo se skupaj slikali. Dobila sem sliko, ki mi je drag spomin na srečanje s Titom.

Franca Plesnik pa se takole spominja obiska tovariša Tita na njegovi domačiji:

„Bili smo presenečeni in hkrati presrečni, da se je tovariš Tito zaustavil na naši

domačiji. Bil je nadvse prijeten sobesednik, zanimalo ga je, kako živimo. Ko je zvedel, da je bil moj oče dolgoletni lovec, mu je predlagal, da bi se pomerila v streljanju. Moj oče, ki je imel takrat 60 let, je bil počaščen in je seveda takoj pristal. Za tarčo sta izbrala kamnito skalo in tovariš Tito je dal prednost očetu. Vzel je puško, pomeril in sprožil, vendar zgrešil tarčo. Pomeril je še enkrat, pa spet zgrešil. Lahko, da je bil zaradi obiska tako uglednega in dragega gosta nekoliko vznemirjen in tako ni zadel. Počej je pomeril tovariš Tito in zadel v polno. Še smo se pogovarjali, za slovo pa se je tovariš Tito slikal z nami. Slika nam je vsem Plesnikom drag spomin.

Na posnetku: Tovariš Tito med delavci in delavkami Garanta — udeleženci izleta v Logarski dolini leta 1952

Žalna svečanost v tovarni nogavic Polzela.

S proslave ob 40-letnici prve konference KPS v Šmiglovi zidanci

Šola v naravi

Obrambni dan šole v Braslovčah

Učenci in učitelji osnovne šole Vlado Bagat Braslovče so zapustili učilnice in se porazgubili v z gozdovi poraščeni okolici. Bil je obrambni dan in vsi, ki so na njem sodelovali, so dosledno izpolnjevali naloge. Pouk je stekel na petih različnih mestih, učni program pa je bil prilagojen obrambnemu dnevu.

Predavanja so zajela zgodovino NOB, naloge obrambe s sodobno oborožitvijo in podobne teme. Otrokom so prinesli malico kar na teren. Poleg omenjenega učnega programa je imela vsaka šola še svojo posebno zadolžitev: eni so poskrbeli za varstvo narave, drugi so pripravili prostor za miting na osvobojenem ozemlju, tretji so pomagali kmetu pri poljskih delih, četrti pa obiskali spomenik padlim partizanom na Dobrovljah, peti ...

Sledil je kulturni program, ki so ga pripravile vse šole v naravi. Na rob je treba zapisati, da so v akciji zgledno sodelovali

prosvetni delavci v občinskem merilu pa civilna zaščita krajevne skupnosti Braslovče in drugi. — Lt

Učenci so se umaknili pod kozolec. Sem so jim prinesli tudi malico.

Storiti vse, da izkoreninimo steklino

Čeprav smo v Savinjskem občanu že večkrat pisali in opozarjali na nevarnost in posledice stekline, ki se je zadnji čas pojavila tudi v naši občini, objavljamo novo opozorilo Lovske zveze Žalec.

Dogaja se, da posamezniki še vedno ne spoštujejo oziroma se ne držijo odloka o zatiranju in izkoreninjenju stekline ter s tem spravljajo v nevarnost sebe in druge ljudi pa tudi domačo živino. Opozarjajo na primer, ko je krajan z avtom povozil lisico in jo spravil v prtjažnik z namenom, da jo odre in njeno kožo ustroji. Najbrž ni pomislil, da je lisica lahko okužena (stekla), in da se pri tem lahko tudi sam okuži.

Odlok o zatiranju in izkoreninjenju stekline in predpisi so dovolj jasni, da glede ukrepanja, kaj storiti s sumljivimi ali bolnimi živalmi ali zvermi, ni kaj premišljati. Če se človek sreča s takšno živaljo ali zverjo, je najbolje, da jo pokonča, če pa tega ne more, se ji je najbolje

izogniti in o tem takoj obvestiti najbližjega lovca, lovsko družino pa tudi PM, skratka organe, ki bodo poskrbeli za žival ali zver.

Mimogrede naj zapišemo, da je treba mrtvo žival ali zver prijeti z zaščitnimi rokavicami ter jo spraviti v vrečo, od tam pa poslati ustreznim službi, ki bo ugotovila, ali je žival okužena s steklino. Pri tem ne gre zgolj za lisice, marveč tudi za pse in mačke oziroma druge zveri.

Da bi ljudje spoznali okuženo oziroma sumljivo žival ali zver, ne bo odveč, če ponovimo nekaj vidnih znakov: v prvem stadiju okužbe po steklini se žival vede plašno, približa se naseljenim krajem in se da tudi prijeti, vendar grize.

Se vidnejši znak okužbe nastopi, ko ima žival ali zver odprt gobec (zaradi krčev), ali če se z zadkom vleče po tleh. To je zadnji stadij stekline, kateremu sledi pogin.

Lovska zveza Žalec posebej naroča in opozarja vse lastnike

psov in mačk, da držijo živali zaprte, da bi preprečili možnost novih okužb oziroma širjenje stekline.

Lovska zveza
Žalec

Uspešno delovanje društva invalidov

O proslavi 10-letnice ustanovitve društva invalidov občine Žalec smo na kratko poročali že v prejšnji številki. V današnji objavljamo izveček govora predsednika občinske konference SZDL Žalec – Iva Robiča.

Ko je čestital društvu invalidov za vseskozi uspešno delovanje, je dejal, da je organizacija v celoti opravičila svoj obstoj. Ugotavljal je, da so številni člani društva ves čas bili aktivni in so tudi doprinesli pomemben delež pri različnih akcijah, tako v krajevnih skupnostih, kot v merilu občine.

Prizadevno so sodelovali pri skupščinskih volitvah delegatov za zbor občinske skupščine, dalje skupščine SIS, pri izvedbi referendumov, akcijah za vpis posojila za ceste in vseh drugih nalogah. Društvo je v vseh teh letih pravilno razumelo svoje poslanstvo, saj je v celoti uveljavilo načelo delegatskega sistema, svoje delovanje pa tudi uskladili z novim zakonom o društvih.

V Sloveniji imamo evidentiranih 130 telesno prizadetih in duševno motenih odraslih in otrok, od tega imamo samo v naši občini preko 2000 invalidov, kar je 7 odstotkov vseh občanov.

MNOŽIČNA AKCIJA V VINSKI GORI:

Za čisto in zeleno naselje

Krajevna skupnost Vinska gora je bila ob sodelovanju KO SZDL pobudnik in organizator nedavne uspele očiščevalne akcije. Bila je sobota, dan, ko so krajanji bolj prosti kot ostale dneve v tednu in tako se je akcije udeležilo nad dvesto krajanov. Množična udeležba nedvomno kaže dober posluš domačinov za ureditev in čistočo kraja.

Vse kaže, da je bila akcija dobro pripravljena, saj je hkrati stekla na raznih mestih. V akciji so sodelovali vsi: od starejših krajanov do šolarjev. Komaj je minila ura, že so se ob cestah pokazali kupi odpadkov. Bilo je veliko starega železja od zarjavelih štedilnikov do delov avtomobilskih školjk, zabojev in drugih predmetov, ki so jih ljudje izvlekli iz potokov.

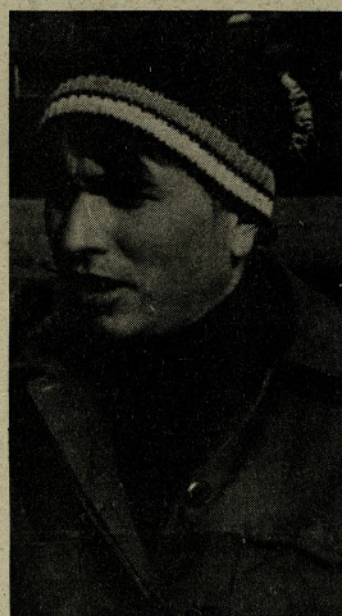
Po cestah so krožili traktoristi in voznik večjega tovornjaka, ki so odpadke sproti nalagali in jih zapeljali na odlagališče. Akcija je tekla do mraka in šele potem so se krajanji zbrali, se odžejali s pivom in sokovi ter zadovoljni ocenjevali uspeh akcije.

Starega železja je bilo vsaj 10 ton in ni bilo težko izračunati, kolikšne surovine bi lahko nabrali s podobnimi akcijami v celjski regiji ali na Slovenskem. Bilo bi jih dovolj za obratovanje srednje velike železarnice.

Seveda je bila največja pridobitev akcije v tem, da so krajanji Vinske gore svoje potoke in druga mesta sredi zelenih površin, očistili razne navlake, ki se je nabrala v zadnjem času.

Krajanji so menili, da bodo v bodoče bolj budni do tistih, ki bi se naprej odlagali odpadke v potoke in na druga mesta, ki niso določena za odlagališča smeti in odpadkov. Le tako bo možno narediti red in s tem poskrbeti za bolj urejeno podobo sicer slikovitega kraja.

O akciji so rekli: Franc Ramšak, traktorist: „Prostovoljnega dela sem se udeležil z veseljem. Človek ne bi pomislil, kaj vse se je nabralo po raznih kottičkih pa tudi v potokih. Vso to navlako bomo zapeljali na določeno mesto, v bodoče pa bo treba poskrbeti,

Franc Ramšak, traktorist

Marija Rednak, gospodinja

Akcija je stekla

da bodo ljudje odlagali odpadke na določena mesta. Če bomo še organizirali podobne akcije, bom zraven.”

Marija Rednak, gospodinja, mati dveh otrok: „Za akcijo sem se odločila takoj. Doma mi sicer zlepa ne zmanjka dela bodisi, pri otrocih ali v gospodinjstvu, pa tudi zaposlena sem, vendar ima takšna prostovoljna delovna akcija prednost. Vsi imamo radi svoj kraj, zato nam je veliko do tega, da bo naselje lepo, urejeno in čisto.”

Marija je zato, da bi v bodoče bolj pazili, kaj kdo odlaga in kam odlaga.

Anica Drev, učiteljica: „Rada imam svoj kraj, zato sem se z veseljem pridružila krajanom v akciji. Veliko starega železja in drugih odpadkov smo izvlekli iz struge potoka in naložili na vozove. V bodoče bo treba bolj paziti, da ne bi posamezniki še naprej odlagali odpadke v naše vode.”

Anica poučuje v oddaljeni Socki. Vsako jutro se z avtom odpelje na delovno mesto, popoldne pa vrača domov. Pravi, da je poti ne utrujajo. To je njen kraj in zlepa ga ne bi zapustila.

Ivan Košan, predsednik krajevne skupnosti Vinska gora: „Tako kot vsakič, so se naši krajanji tudi danes dobro odrezali. Množično so prišli na delo in veliko postorili. To me veseli. Tudi traktorji in celo tovornjak so se znašli na delovnem mestu. Naš uspeh je v tem, da se pred vsako akcijo krajanji odkrito pogovorimo in dogovorimo, k'ar to in kdaj se bomo lotili dela. Če pa se za nekaj odločimo, to tudi izpeljemo!”

L. T.

MLADOPOROČENCI

Poročno kosilo, ki je bila do sedaj skrb vas, sorodnikov in prijateljev zaupajte **HOTELU PREBOLD**, kjer vas bomo ob vstopu na novo življenjsko pot v prijetnih prostorih z izbranimi jedmi in pijačo postregli, da se bo veliki dan začel prijetno in svečano. Po dogovoru poskrbimo tudi za glasbo. Ob ugodnih cenah vam, če je več kot petnajst povablencev, podarjamo poročno torto. Zaupajte nam, vaše zaupanje je naš ponos, ki ga bomo opravičili. Informacije in rezervacije: **Recepcija Hotela Prebold tel. (063) 722-000, 722-045**

VZGOJNO IZOBRAŽEVALNA ORGANIZACIJA ŽALEC n. sol. o.

Komisija za kadrovske zadeve in štipendiranje razpisuje za šolsko leto 1980/81 24 štipendij, in sicer:

- 5 štipendij za pedagoško gimnazijo
- 2 štipendiji za pedagoško gimnazijo – vzgojiteljska smer
- 5 štipendij za razrednega učitelja
- 3 štipendije za predmetnega učitelja glasbene vzgoje
- 3 štipendije za predmetnega učitelja telesne vzgoje
- 3 štipendije za predmetnega učitelja gospodinjstva in biologije
- 3 štipendije za predmetnega učitelja fizike in tehničnega pouka

Kandidati morajo prijavi za štipendiranje na obrazcu DZS 1,65 (Prošnja za štipendijo) priložiti:

- overovljene prepise ali fotokopije dokazil o učenem uspehu (letno pričevalo š. l. 1979/80; pričevalo o zaključnem izpitu, potrdilo o vseh opravljenih izpiti);
 - dokazila o osebnih dohodkih staršev v obrazcu prošnje za štipendijo se morajo nanašati na koledarsko leto 1979
 - potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov
 - izjavo kandidata, da ne prejema druge štipendije oz. potrdilo, da nima obveznosti iz dosedanjega štipendiranja
- Vloge bomo sprejemali do 10. julija 1980, razpisni postopek pa bo zaključen do 15. septembra 1980.

Partizanska bolnišnica „C“

Smrekovsko hribovje nam je znano po pohodu XIV. divizije, v njegovem sklopu pa se vrste: Smrekovec, Krnes, Komen in Travnik kot ugasli ognjenik. V gozdnih Komna, v težko dostopnem lesovju, presekanim z ozkimi soteskami in skalovjem, so borci XIV. divizije ob prehodu na Štajersko postavili eno prvih bolnišnic. Slovenska vojna partizanska bolnišnica Celje (SVPB C) je stala na Tratnikovi parceli na vzhodnem delu 1637 m visokega Travnika v višini 1200 m.

Prostor bolnišnice je bil izsekkan v pravokotnik (60x40 m), močno pa je bil zaraščen s smrekami. Na obeh straneh tečeta hudournika. Danes je ta svet dostopen po gozdni cesti iz Ljubnega na Kolarico. Zgornja cesta ima odcep do prelaza Hlipovca.

Bolnišnico so začeli graditi spomladi leta 1944. Graditelji so prišli konec marca z Dolenjske. Z njimi je prišel tudi komandant Dušan Kveder-Tomaž. Med vodilnim osebjem gradnje bolnišnice je bil upravnik, dr. Peter Držaj (padel 1945 v Črešnjah na Moravskem), politkomisar Oblak-Sime in intendant Polda Travnar z Gomiljskega. Graditelji prvih objektov bolnišnice pa so bili: Flis z Notranjske, Tone Kuhar iz Moravč, Štifler iz Črne ter mnogo terencev iz bližnje in daljnje okolice. Med prvimi bolniškimi sestrami sta bili Sonja iz Tomšičeve brigade in Ivica iz Notranjske. Bolnišnico pa so upravljali: dr. Peter Držaj,

dr. Kresnik Virgil, dr. Dušan Šober (oba sta vojno preživel) in dr. Robert Kukovec, ki je pisal tudi dnevnik bolnišnice do 12. marca 1945. V bolnišnici Celje je zasilnem Podstrešku se je zdravilo preko 300 borcev.

Odlomek iz ohranjenega dnevnika se glasi: „Videl sem na tem vrhu prva drevesa zeleneti. Gledal sem, kako so tam orali in branali polja, kako so zeleneli travniki in kako je poganjala ozimina. Pomlad, kako smo te želeli in te klicali vso zimo! Bili smo prepričani, kdor te učka, učka tudi novo življenje. Kolikokrat je Franci rekel: „Naj bo samo kopno! Spet bodo hodile brigade po Štajerski in rušile postojanke. Spet bo življenje za partizane...“ Ležal sem in gledal plavo nebo. Moje misli so hitele sem in tja, samo sedanjosti so se izogibale... Naprej, naprej svobodi naproti! In je še ni. Prišla bo, samo kdo jo učka? Skozi dreve se iz tega mesta lepo vidi Ljubno in Rasulje. Ne vem, če je kdo kako umetnino gledal tako željo, kot sem to jaz. Ona mi je predstavljala simbol življenja, simbol svobode...“

Planinci so sklenili vsako leto organizirati pohod k temu spomeniku naše revolucije, da ne bi tonil v pozabo. Do njega vodi markirana pot iz Ljubenskih Rastk. Do Mrzlih vod je možen pristop z avtom, od tu dalje pa je po gozdni poti samo še skok do tega obeležja.

B. JORDAN

Skupina preživelih borcev in drugih pohodnikov pri obeležju bolnišnice. Govori tov. Leopold Travnar (Foto: B. Jordan)

Krajevna skupnost Petrovče:

Praznovanje ob novih pridobitvah

Odhod večje skupine krajanov Petrovč v partizane v aprilu 1942. leta je vsekakor dovolj pomemben dogodek, da so si ga v tej krajevni skupnosti izbrali za vsakoletni praznik.

Kot že vsa leta nazaj, je tudi letošnje praznovanje izzvenelo v znamenju novih pridobitev, pa tudi zaobljub, kaj bo treba še postoriti, da bi bilo življenje krajanov jutri še lepše in boljše.

Med prireditvami, ki so se vrstile cel teden, bi pred vsem našli otvoritev na novo asfaltirane ceste v smeri Ruš v dolžini enega kilometra, ureditev križišča v Drešnji vasi, na katerem je prihajalo zaradi neurejenosti do pogostih prometnih nesreč. Za krajahe pomeni veliko pridobitev prizidek šole v Petrovčah, ki je omogočil uvedbo enozmenskega pouka in druge ugodnosti.

Na tej šoli so že nekaj let nazaj starši opozarjali na potrebo pošolskega varstva otrok. Veliko staršev je namreč zaposlenih in ni bilo malo primerov, da so otroci v odsotnosti staršev bili prepuščeni cesti.

V Drešnji vasi so vzdali temeljni kamen za nov objekt, kiosk za potrebe trgovine in gostinstva. Krajanji bi potrebovali še kaj, vendar pa se zavedajo, da brez sodelovanja in pomoči ne bodo uspeli.

Letošnji krajevni praznik Petrovč pa je bil hkrati tudi preizkus znanja in učinkovitosti teritorialne in narodne zaščite. Vse kar zmorejo in znajo, so lepo prikazali na vaji, ki v Petrovčah sodi že v tradicijo občinskih praznovanj.

Letošnja enournna vaja je pokazala dokaj visoko raven tehnične usposobljenosti, pa tudi znanja in učinkovitosti. Prikazali so reševanje ljudi in živine iz s kemičnimi in bojnimi strupi zastrujenih območij. Med vajo so nazorno pojasnjevali njen potek.

Praznovanje so sklenili s kulturnimi prireditvami. Pri tem so sodelovali tudi gostje in sicer igralska skupina iz Braslovč in moški komorni zbor iz Celja. Na skupni slavnostni seji skupščine KS in krajevne konference SZDL Petrovče so med drugim krajevni skupnosti Pe-

trovče podelili za dosežene uspehe visoko priznanje – plaketo Zvezne konference SZDL Jugoslavije. Tk. Le.

Z otvoritve prizidka šole v Petrovčah

Prikaz izvežbanih ekip na zastrujenem območju

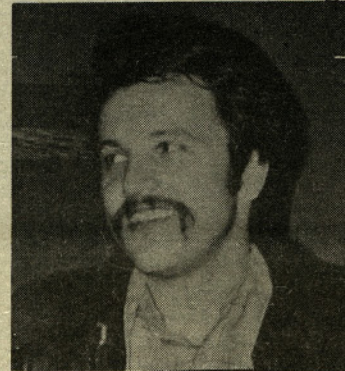
Kvaliteten korak naprej

Jožica Ocvirk

V prejšnji številki našega časnika smo že poročali o letošnji Naši besedi, vendar ji tudi tokrat posvečamo nekaj prostora. Predvsem nas je zanimalo, kaj mislijo o tej kulturni akciji nekateri sooblikovalci, režiserji, igralci. Z njimi smo se pogovarjali na zaključni prireditvi v Preboldu. Povedali so nam:

Jožica Ocvirk – režiserka in predsednik preboldske Svobo-

Janko Napotnik

de: „Če gledam na Našo besedo kot režiserka, moram priznati, da je v petih letih dosežen velik napredek. Razlika med prvo in sedanjo Našo besedo je več kot očitna. Pokazalo se je, da postaja kultura sestavni del mladih, saj so predstavili izredno dobre in izvirne predstavitve. Preseneča me predvsem velik obisk, kar pomeni, da smo tudi pri vzgoji gledalcev naredili korak naprej.“

Janko Napotnik – režiser in predsednik odbora za izvedbo letošnje Naše besede: „Letošnji poudarek Naše besede je brez dvoma na izvirnosti. Tu in tam so se pokazale še nekatere

slabosti, vendar smo kljub temu z Našo besedo zelo zadovoljni. Korak naprej je bil storjen tudi s tem, da so sodelovala društva Svoboda, kot osnovne organizacije ZSMS.“

Štefan Žvižej – režiser in selektor letošnje Naše besede: „Mislim, da je letošnja Naša beseda resničen korak naprej, tako po izboru del, kot tudi po zanimivih postavitev. Mislim, da je to izrazna možnost mladega človeka, ki se otepa tistih klasičnih oblik in si išče takoimenovano samosvojo obliko. Le ta prihaja zlasti do izraza v recitalu, ki naj bi bil nekakšna osnovna šola za bodoče gledališko ustvarjanje. V Naši besedi pa lahko mladi izpovedujejo tudi v folklornih plesih, izraznih plesih ali celovečernih gledaliških delih. S tem je bil storjen precejšen korak naprej, vendar lahko ob primernem strokovnem delu dosežemo še več. Prvenstvena naloga je dobiti čimveč strokovnih sodelavcev, mentorjev, ki bi pomagali mladim pri kulturnem snovanju. Več pozornosti pa bo v bodoče potrebno posvetiti izobraževanju...“

Irena Terglav – režiserka in predsednik OO ZSMS Polzela: „Kot režiserka recitala Krušiči se sejelec sem z oceno selektorja Štefana Žvižej zelo zadovoljna. Za uspešno predstavitev ima zasluge tudi Jaka Jeršič, ki nam je pomagal z nasveti. Ostale predstave, ki sem si jih ogledala, so večinoma izražale različne pristope odrske predstavitve. Želela bi poudariti, da je mlademu režiserju, začetniku, težko začeti delati brez strokovne podlage in je tako pomoč strokovnih kulturnih delavcev zelo dobrodošla, če že ne nujna...“

Marjan Klanfer – igralec v celovečerni monodrami „Poručnik in Marjutka“: „Delo, katerega smo izbrali, mi je bilo že dalj časa zelo pri srcu, saj sem si želel poistovetiti z osebnostjo poročnika. Predlagal sem ga režiserki Jožici Ocvirk in z veseljem ga je sprejela. V delo sem vložil vso svojo energijo in lik poročnika uspešno zaigral. Zelo težavno nalogo je imela tudi moja soigralka Mojca Sirše, ki se je tokrat prvič predstavila občinstvu, zato vsa uspeha oba toliko bolj vesela...“

D. NARAGLAV

Kurirčkova pošta v naši občini

Letos je kurirčkova pošta posvečena rojstnemu dnevni tovariša Tita, 35. letnici osvoboditve in kreptivi splošnega ljudskega odpora in družbene samozščite.

Kurirčkova pošta je tradicionalna akcija v okviru aktivnosti pionirjev za razvijanje in obujanje revolucionarnih tradicij NOV. Glavna zahteva pionirja – kurirja v tej akciji je, da varno in brez zastojev ponese zaupno sporočilo do naslednje javke. Zaupno sporočilo je čestitka slovenskih pionirjev tovarišu Titu za rojstni dan.

Pionirji so krenili iz petih krajev Slovenije. Prva skupina je krenila iz Ajdovščine, kjer praznujejo letos 35. obletnico prve slovenske vlade. Druga skupina je krenila iz Baze 20. Začetek te poti naj bi v Bazi 20 opozoril na obstoječe stanje, hkrati pa naj bi bila to tudi spodbuda za akcijo pionirjev in mladine obnovitve tega spomenika NOB. Tretja skupina krene iz Kranjske gore. Dogodek je posvečen zadnjim bojem Jese-niško Bohinjskega odreda in IV. armade JLA. Borci dveh entot so tu prekoračili Koroško sedlo in pomagali osvoboditi Koroško.

Četrta skupina pionirjev je krenila na pot iz kraja Gračani. V tem kraju je padel Štefan Kovač-Mirko, idejni vodja narodnoosvobodilnega boja v Prekmurju. V tem kraju se začena tudi planinska transverzala kurirjev in vezistov Slovenije.

Peta skupina je krenila na pot iz Poljane, kjer so se odvijali zadnji boji v drugi svetovni vojni.

Pionirji naše občine so prejeli torbico od mozirskih pionirjev na Čreti pri spomeniku I. Štajerskega bataljona. Slavnostni govornik je bil Ludvik

Zupanc-Ivo, predvojni skojevec in udeleženec boja na Čreti. Pionirjem je orisal takratno borbo.

Kurirčkova pošta je v naši občini obiskala vse krajevne skupnosti, udeležilo pa se je preko štiri tisoč pionirjev in mladincev, ki so poleg prenosa torbice sodelovali tudi v kulturnih programih in mitingih. Četrtega dne so pionirji naše občine predali Kurirčkovo torbico hrastniškimi pionirjem na Kalu pri spomeniku NOB.

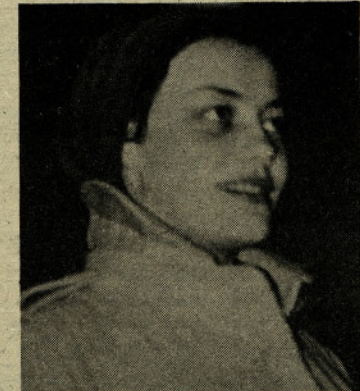
DPM Žalec

Skupina preživelih borcev in drugih pohodnikov pri obeležju bolnišnice.

Štefan Žvižej

Irena Terglav

Marjan Klanfer

Priprave za 100-letnico godbe

V Savinjskem občanu smo že pisali, da bo zabukovška godba na pihala letos praznovala 100-letnico obstoja. Prvi godbeniki so bili kmečki sinovi in rudarji, danes pa igrajo v njej sinovi rudarjev in drugih različnih poklicev. Godba je opravljala pomembno poslanstvo, saj so v njej sodelovali ali jo vodili znani komunisti in revolucionarji. Jubilejne prireditve naj bi

izvenzene kot kulturna manifestacija, ki naj prikaže različne zvrsti kulture.

Dne 7. junija bo v letnem gledališču Limberg kresovanje. Nastopili bodo pevski zbori, učenci osnovne šole in godba, 10. junija bo godba pripravila promenade koncerte. V petek, 13. junija, napovedujejo samostojni koncert godbe na pihala v Domu Svobode v Grižah, v

soboto pa bo kulturni večer, na katerem bo nastopil rudarski oktet iz Velenja. Na zaključni prireditvi bodo sodelovali: delavska godba iz Trbovelj, godba KUD Maribor, rudarska godba iz Velenja, godba keramikov in rudarjev iz Liboj, godba tekstilcev iz Prebolda in gostujoča godba iz Graza. Nastopi bodo tudi v drugih krajih občine.

–jz

Doklej sopotniki?

Ko so na nedavni volilni konferenci občinske organizacije ZKS Žalec, ocenjevali akcijsko učinkovitost članstva, so med drugim opozorili, da je v Žalcu kar ena tretjina članov premalo aktivna.

To niso člani ZK od večeraj, kar precej je starejših z daljšim stažem. Dolga leta so bili aktivni, zadnji čas pa se nekako izmikajo, češ, dovolj smo delali, sedaj še naj kaj postore mlajši člani.

Seveda nimajo prav, kajti statut ZK je dovolj jasen oziroma postavlja članom dolžnosti, ki so jih dolžni dosledno izvrševati. Komunist mora delovati vsaj v eni družbeni organizaciji in tako prispevati svoj delež pri uresničevanju programskih nalog.

Takim članom ZK, ki se izmikajo delu in odgovornosti bi lahko rekli sopotniki. Imajo sicer člansko legitimacijo, plačujejo članarino, to pa je tudi vse.

So tudi primeri, da se posamezniki izgovarjajo na preobilo delo in zadržitev v svoji delovni organizaciji in da zaradi tega ne morejo delati še v krajevni organizaciji, v kateri sicer stalno živijo.

Morda je to tudi res, vendar to, da delujejo v delovni organizaciji, v kateri so zaposleni, še ne pomeni, da znotraj krajevne skupnosti, v kateri stanujejo, nimajo nobenih dolžnosti. Krajevna skupnost je postala v naši razvejani samoupravni družbi tista osnovna celica, v kateri se krajinu spoprijemajo z osnovnimi nalogami in problemi, zato je še kako pomembna aktivnost komunistov.

Lahko bi navedli zgledne primere, kjer so ravno komunisti gonilna sila vsega napredka in življenja v krajevni skupnosti. Svoj vpliv uveljavljajo preko delegatskega sistema in na vseh drugih področjih krajevnih samouprav in društvenega življenja.

Tu znajo vsak družbeni dinar oplemenititi s prostovoljnimi delovnimi akcijami in drugimi oblikami sodelovanja. Čas, v katerem živimo, je tak, da je dolžan vsak doprinesiti svoj delež za stabilizacijo našega gospodarstva, za uresničevanje zastavljenih programskih nalog. In to še zlasti velja za člane ZK.

—L. Tk.

KMALU LEPŠI KRAJ

Dolga leta je Prebold veljal za enega najbolj turističnih krajev širšega celjskega območja. Ta sloves pa mu je prineslo nadvse delavno turistično društvo s Tomom Potočnikom. Pred leti, ko zaradi invalidnosti ni mogel več opravljati svojih dolžnosti, odšli pa so tudi nekateri drugi aktivni člani, je začelo delo društva zamirati.

Na pobudo koordinacijske konference SZDL je letos prišlo do ponovne oživitve turističnega društva.

Svoj program in naloge bo društvo lahko uresničilo le s pomočjo vseh krajanov, šolske mladine in drugih organizacij. Njihova glavna naloga pa je namenjena ureditvi bazena in camping naselja v Savinjskem logu.

—dar

Tekmovanje pri spravilu sena

Srečanje mladih zadružnikov Slovenije na Vranskem

26. in 27. junija bo na Vranskem že četrto srečanje mladih zadružnikov Slovenije. Vse kaže, da so ta srečanja kmečke mladine na Vranskem že postale tradicija in tako ni naključje, da iz leta v leto privabljajo večje število udeležencev. Uvodoma bi zapisali še to, da se prireditelji na ta osrednji dogodek skrbno pripravljajo.

Srečanju kmečke mladine Slovenije na Vranskem dajejo poseben zven zanimive kmečke igre. Gre za tekmovanje mladih v prikazovanju in spretnosti kmečkih opravil, tudi takih, ki zadnji čas ob naglem prodoru mehanizacije tudi na slovenskem kmečkem podeželju tonejo v pozabo.

Srečanje na Vranskem je pomembno tudi zato, ker se mladi soočajo s problemi, ob katerih zadevajo pri delu oziroma na

poti sedanjega razvoja kmetijstva na vasi. Iz letošnjega programa Kmečkih iger na Vranskem navajamo nekatere zanimivosti.

V soboto, 26. junija, bodo na Vranskem odprli sejem kmečke mehanizacije in gospodinjstve opreme pa tudi razstavo fotografij s kmečko tematiko. Ob 9,30 uri je predviden sprejem 250 tekmovalcev in tekmovalk, ob 11,30. uri pa bo mlade sprejel v kulturnem domu na Vranskem predsednik RK ZSMS tov. Bavdek.

Ob 14. uri bo zanimiv posvet o vlogi žene v kmetijstvu, ki ga pripravljajo RK SZDL Slovenije in pa Svet za družbenoekonomski položaj žena v sodelovanju z OK SZDL Žalec.

V soboto zvečer bo na že znanem prireditvenem prostoru zanimivo tekmovanje kuharic v

pripravljanju starih kmečkih jedi. Po oceni in degustaciji pripravljenih jedi bo zabava s šaljivim programom.

V nedeljo je ob 9. uri dopoldne napovedano posvetovanje o kmetijstvu. Pripravljata ga RK SZDL Slovenije in Skupščina občine Žalec. Posvetovanje bo v avli osnovne šole na Vranskem.

Kmečke igre se bodo pričele s povorko, v kateri bodo poleg godbe na pihala in pevskega zbora Tabor, sodelovali kmečke starešine in pa vsi tekmovalci in tekmovalke oblečeni v majice z napisom Kmečke igre. Po tekmovanju bo razglasitev zmagovalcev in podelitev nagrad v Podgradu.

Na rob naj zapišemo še to, da za letošnje srečanje, zlasti še za tekmovanje, vlada po vsej Sloveniji veliko zanimanje.

L. T.

Zanimiva zamisel na Vranskem:

Kmečki muzej v graščinskih hlevih

Prireditelji Kmečkih iger na Vranskem so se že pred leti ogreli za zanimiv predlog, da bi uredili in odprli kmečki muzej. Pri tem so se spomnili starega kmečkega orodja in drugih predmetov, ki niso več v rabi, a jih je možno še najti po starih podstrešjih in šupah domačij.

Pobudo je prevzelo Turistično društvo Vransko in vse kaže, da so uspešno prijeli za delo. Med tem, ko se pripravljajo že na četrte Kmečke igre, so že evidentirali oziroma zbrali precej starega kmečkega orodja in drugih predmetov, ki sodijo v zbirko za muzej.

Člani turističnega društva so bili presenečeni, s kakšnim veseljem so jim priskočili na pomoč nekateri kmetje, ko so začeli obiskovati okoliške do-

mačije. Ugotavljajo, da je marsikje že veliko starega orodja propadlo, precej predmetov pa je še in jih je treba le zbrati ter urediti.

Turistično društvo se je odločilo, da bo nekaj orodja odkupilo, povsod tam, kjer pa se lastniki ne bi odločili za prodajo, bi te predmete vzeli zgolj na posodo. Pomeni, da bi razstavljeno orodje poleg podatkov o nastanku, starosti in porabi še nosilo ime in priimek lastnika. Ta lastnik bi si orodje oziroma predmet lahko tudi vzel nazaj.

Prireditelji namreč povsem pravilno menijo, da je najbolj pomembno predmet v muzeju prikazati in tako zbirko obogatiti. Sicer pa evidentiranje oziroma zbiranje še ni končano in

že o tem, kar so pripravili, lahko zapišemo, da bo zbirka zanimiva in vredna ogleda.

Član TD Vransko Franc Golavšek, ki sodi med prizadene zbiratelje kmečkega orodja in pobudnike ureditve kmečkega muzeja, nam je pokazal dolg seznam že zbranih oziroma evidentiranih predmetov, ki bodo dobili mesto v muzeju. poleg lesenega pluga in drugega kmečkega orodja, ki so ga nekoč uporabljali kmetje, so odkrili stare latvice za mleko, lončen klobuk za pečenje klobas, kavne mlinčke, kavelj za zažiganje vejevja, orodje za obdelavo lanu, kolovrate, žrnje, pa različno drugo lončeno ali leseno posodo.

Zbiralna akcija pa ni zajela vseh zaselkov, zato je pričakovati, da bo zbirka predmetov, ki sodijo v muzej, še večja in še pestrejša.

Bolj, kot zbrati kmečko orodje, bo problem, kje in kako dobiti potrebna sredstva za obnovo in preureditev starega objekta. Hlevi so že dotrajani in v takem stanju, da so potrebni temeljite obnove in tako brez sredstev tega ne bi zmogli.

Vendar pa to ne bi smel biti vzrok, da bi organizatorji in pobudniki tako zanimive zamisli vrgli puško v koruzo.

L. TRSTENJAK

Kozolci—tesarske mojstrovine

Skoraj na nobeni prireditvi, ki skuša pri nas ponazoriti kmečka opravila in navede, ni možno doživeti kaj podobnega, kot ob vsakoletnih kmečkih igrah na Vranskem... Tam se namreč vsa dogajanja odvijajo v posrečenem okolju, ki v povezavi z mikavno grajsko stavbo, izvirom čiste vode, platanami in gozdovi ustvarja nenavadno prizorišče za predstavitev vseh zamišljenih dejanj... Najimpozantnejša pa je običajna scena s kozolcem ogromnih dimenzij, kjer se kot v izbranem razstavišču prikazujejo tista dela, ki na vaseh že tonejo v pozabo. To so zanimivosti posebne vrste, na katera zre občinstvo skozi odprtine med latami, ki vodoravno povezujejo razsežnost štirinajstih oken velikanskega lesenega kozolca. Rečemo lahko, da je ta kozolec ob vsakoletnih kmečkih igrah najbolj odprta galerija in edinstven atelje, ki zblizuje ljudske ustvarjalce z najštevnejšim občinstvom. Vsa ta dogajanja okrog, v in pod kozolcem, pa nehoti opazujemo tudi na spomeniške vrednosti ljudskega stavbarstva, kakršne se kažejo na množici kozolcev, ki so še ohranjeni po dolini od Vranskega do Žalca.

Prava sreča je, da so se v omenjeni dolini ohranili tudi dragoceni kozolci iz preteklega stoletja, in da so le redki med njimi zapisani propadu. Žal nam je seveda vsakega, ki ga ni več, zlasti še tistega, ki je včasih kot skrita zgodovinska ostalina sameval sredi Vranskega.

Celo brez natančnejšega ugotavljanja vsakdo lahko opazi, da so kozolci, ki so namenjeni sušenju sena, žita, koruze, po vsej dolini presenetljivih velikosti, saj obsegajo po dolžini razpon celo od štirih do štirinajstih oken. Prevladujejo predvsem vezani kozolci, tako imenovani toplarji, ki so grajeni iz hrastovih ali kostanjevih stebrov (izjemoma tudi iz opečnatih), smrekovih lat in tramov, pokriti pa so z opečnato streho. Imenitnejši so

znotraj razdeljeni v tri dele, najprej v pritlični prostor za dovoz in shranjevanje vozov, različnega orodja, lesa, za traktor ali drugo mehanizacijo. Srednji del, ki je obdan s križno vezanimi tramčiči in deskami je namenjen depoziciji sena in slame, dostopen pa je po lestvi preko majhnega balkona in vhodne odprtine. Zgornji prostor pod streho, ki ima z ograjo zaprt hodnik, je ravno tako namenjen shranjevanju sena in slame.

Mogočnost zgrajenih kozolcev, ki se po svoji funkcionalnosti povezujejo z zemljiškimi in stavbnimi situacijami posameznih kmečkih domačij ter naselij, izpričuje premoženjsko stanje, kakršno lahko prinaša skrbna obdelava rodovitnih polj...

Lepota kozolcev — bodisi tistih, ki se skrivajo za hišami na Gomilskem, med stavbami v Grajski vasi, pred Gotovljami ali na Vranskem, pa je po brezhibnosti konstrukcijskih sestavin, v prefinjenosti za krasitev posameznih detajlov, zlasti igrivih ornamentov na hodnikih ter v oblikovanju statično pomembnih stebrov, pantov in ostalega. Nekateri ustvarjalni dosežki na kozolcih so tako kakovostni, da nas nehoti spominjajo na impresivnost mogočnih katedral in jih lahko smatramo za velike stavbne mojstrovine naših tesarskih ustvarjalcev. Ti tesarji so bili brezimni ljudski arhitekti, ki so nam ustvarili pomembne ljudske stavbe, katere so postale in ostale spomeniki posebnega razkošja in lepote „kruhorodnih polj, kjer sejejo spomladi ali tudi v jeseni žitno setev; vsako seme pa obrodi sto sladkih zrn...“

Ker kozolci zaradi velikih sprememb v gospodarstvu izgubljajo svoje prvotne naloge in pomen, je treba še večjo pozornost posvečati vsem, zlasti še tistim, ki jih je že načel zob časa, pa tudi kozolcu, ki je kot edinstveno razstavišče ob vsakoletnih kmečkih igrah na Vranskem!

MILENA MOŠKON

Tridelni vezani kozolec z balkonom in hodnikom iz leta 1846 na Gomilskem (Foto: V. Berk)

Nova trgovina v obnovljeni hiši

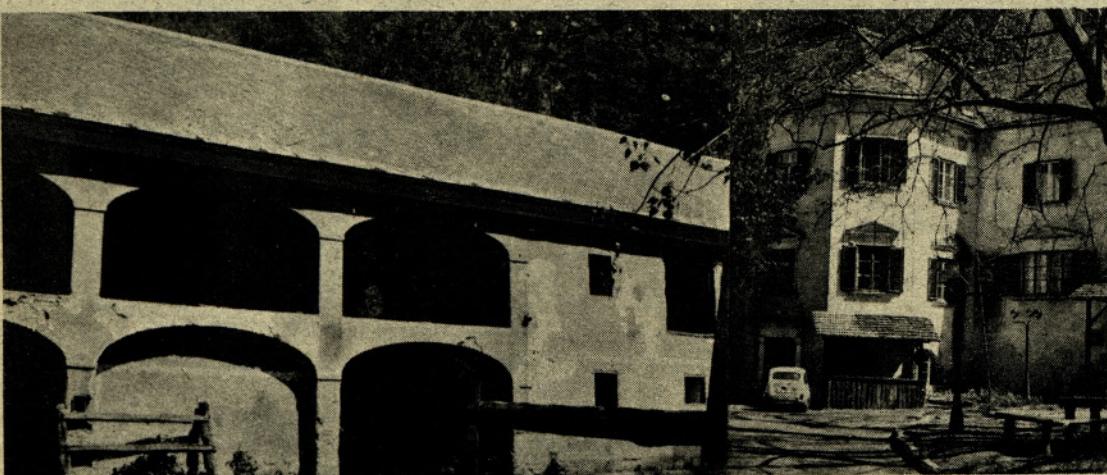
Hmezad Strojna — TOZD Storitve Žalec je te dni odprla v lepo obnovljeno hišo v središču starega Žalca trgovino z rezervnimi deli in avtomobili VW in Audi iz programa tovarne avtomobilov Sarajevo — TAS.

Pritlični prostori nove prodajalne so lepo povezani z obstoječim servisom, strankam pa so na voljo tudi dovolj veliki parkirni prostori. Prostore v nadstropju pa si je uredila Samoupravna stanovanjska skupnost Žalec.

Kolektiv Strojne je vložil v obnovo pet milijonov dinarjev. Če pomislimo, da je zob časa poprej že temeljito načel to arhitektonsko zanimivo staro zgradbo v starem mestnem jedru Žalca, je pridobitev vsestranska.

Nova trgovina v Žalcu bo lahko boljše oskrbovala stranke naše občine kakor tudi stranke širšega območja celjske regije.

—LT

Grad Podgrad z grajskimi hlevi v ospredju, ki jih bodo preuredili v kmečki muzej

Nekdanji graščinski mlin še melje

Mlinar Lojz nam je zaigral na violino

Starejši ljudje v Vinski gori še pominjajo, da je bilo v njihovi dolini nič koliko mlinov, ki so lepo ujeti v slikovito podobo kraja, domačinom mleti žito. Vinsko goro so takrat upravičeno imenovali dolino mlinov, kar pa danes ni več.

Nekaj starih mlinov sicer še kljubuje zobu časa, le-ta pa jih je že temeljito načel, tudi meljejo ne več. Bistre pomladne vode poganjajo le še kolesa več sto let starega Vovkovega, nekoč graščinskega mlina pod vrhom Vinske gore. Izvir, ki se razvije v bister potoček, daje mlinu pogonsko moč in sedaj, ko je več vode, mlin veselo kot nekoč drdra svojo pesem.

Osemindesetletni mlinar Vovkov Lojz gleda skozi okence v oblake, ki se pode po nebu in pontujajo dež. Z mlinskih kamnov se usipa moka v lesene kadi in mlinar Lojz jo z leseno zajemaljško poravnava in polni pripravljene vreče.

Vse je v mlinu tako, kot bi se pisalo leto 1800, le časi so se spremenili in pred nekdanjim graščinskim mlinom se več ne drenjajo furmani z obloženimi vozovi žita.

Lojz melje le še za domačo rabo, za potrebe na kmetiji in za bližnje sosedo. Največ melje živalsko pičo, kakšenkrat pa tudi pšenico v enotno moko. Iz takšne moke ni moč speči zemljic ali peciva, kruh pa je zelo dober in še so ljudje, ki tako moko naročajo.

Vesel možič je tale Vovkov Lojz in človek bi dejal, da mu leta niso zapustila sledov, kajti na rdečih licih ni gub, in ko z lokom potegne po strunah

svoje violine, izvabljaajo poskočne melodije, se mu oči napolnijo z leskom, kot nekoč v mladeniških letih.

Kdo bi preštel na kolikih kmečkih gostijah je s svojo violino razveseljeval goste in najbrž je bil to vzrok, da se Lojz ni nikoli ženil. Zato ni bilo časa. Sicer pa je ves čas živel le za mlin in z mlinom, zvrstile so se vojske, ljudje so naskočili mesec, Lojz pa je mlet žito tako kot nekoč njegov oče in vsi drugi mlinarji minulih stoletij.

Med minulo vojno se je dogajalo le to, da so ga obiskovali partizani, za kate-re je pri sosedih zbiral žito ter jim mlet moko, da so imeli kruh. Dogajalo se je tudi, da so po hosti in najprej ob potoku prilomastili Nemci, hoteč zasačiti partizane, ki so jih pričakovali v mlinu. Lojz je poskrbel, da se to ni nikoli zgodilo.

Nad mlinom je naredil odprtino, in ko je njegovo sokolje oko zagledalo zelenice, je brž opozoril partizane, da so se še pravočasno izmuznili v hosto.

Napočila je svoboda, Vovkov mlin pa je mlet in mlinar Lojz je ljudem igral poskočne, večkrat tudi partizanske viže. Prva po-vojna leta so bila živahna, kajti kmetje so takrat še vozili v mlin koruzo in pšenico v menjavo, pa tudi lesene stope so pele in pripravljale ječmenovo kašo.

Potlej so kmetje začeli opuščati ječmen in stope so obstale, mlinski kamni pa se občasno še vrtijo, čeprav kmetje tudi v Vinski gori vse bolj segajo po belem, kupljenem kruhu.

„Dokler bom živ in pri močeh, bom mlet.“ pravi Lojz. Če ne drugo, bo mlet kruho za živalsko pičo, pa tudi kakšna vreča pšenice bo še priromala v njegov mlin.

Mlinar Lojz ima v prizidku posteljo, na kateri kljub drdranju mlinskih kamnov in šelestenju vode, ki poganja mlinsko kolo, večkrat sladko zaspi.

„Joj, ko bi bil poba doma, bi vam zaigrala skupaj,“ zavzdihne Lojz in z roko poboža violino. Pri tem misli na svojega vnuka, s katerim igra na gostijah in ob podobnih priložnostih. Lojzu sem obljubil, da se bom vrnil nekega dne in prisluhnil njenemu muziciranju. Ko sem se spuščal po kolniku v dolino, je nehala deževati. Potok je šumel in pod vrhom sta peli mlinski kolesi.

Lojze Trstenjak

Več sto let star graščinski – sedaj Vovkov mlin.

KULTURNI DOM DO PRAZNIKA REPUBLIKE – Krajanom Gomilskega so neutrudljivi pri gradnji novega kulturnega doma, za katerega so vzdali temelje ob minulem občinskem praznovanju. Sedaj je nov objekt že nekaj časa pod streho in delavci sedaj pleskajo in opravljajo druga notranja dela. Dom sicer pomeni velik investicijski zalogaj, ki ga zgolj sami krajanom brez širše pomoči ne bi zmogli, vendar pa je delež domačinov nedvomno velik. Med tem so naročili tudi že športno in drugo opremo. Če bo delo teklo še naprej tako uspešno, krajanom računajo, da bodo kulturni dom odprli in v njem tudi že proslavljali letošnji dan republike – 29. november. To bo za krajanom nedvomno velik dogodek, na katerega se že sedaj pripravljajo. – LT

Nove naloge hortikulturenega društva

Hortikultureno društvo v Žalcu deluje od leta 1962.

Društvo je doslej že veliko naredilo za svoj kraj: uredili so zelenice, pripravili razna predavanja iz hortikulturenih znanosti in o problemih našega kraja.

Organizirali so tudi razne skupinske izlete. Zaradi bolezni predsednika je delovanje društva pred dvema letoma nekoliko zamrlo. Letos spomladi je novo izvoljeni upravni odbor sklenil poživiti dejavnost hortikulturenega društva, dogovorili pa so se tudi, kako pritegniti čim več novih članov.

Člani upravnega odbora so si hkrati tudi zastavili konkretne naloge.

V naslednjih dveh letih naj bi včlanili v društvo vsaj 75 % lastnikov hiš, vrtov in gospodinjstev.

K sodelovanju bi radi pritegnili tudi vse proizvodne delovne organizacije pa tudi obrtnike, mladino, ki bi jo na tečajih usposobili za pravilno dojemanje hortikulture in reševanje njenih problemov. Pridobili naj bi kar največ šolskih vzgojiteljev, ki bi vzgojno – izobraževalno vplivali na šolsko mladino. Velika želja so tudi ustrezni društveni prostori.

Društvo bo pripravilo kar največ predavanj o hortikulturi, o njenem poslanstvu in problemih življenjskega okolja. Prizadevali si bodo za čistočo in urejenost okolja.

Kar največjo pozornost bodo posvetili varstvu človekovega okolja: pomenu gozdov, zelenih površin, klime, rekreacije, ljudske obrambe itd. Zavedati se moramo, da bodo ljudje zdravi in sposobnejši za vsakodnevne napore, če bodo živeli v zdravem in čistem okolju, dihali čist zrak in pili čisto vodo ter se kopali v čisti naravi kot pred mnogimi leti.

Da bi to dosegli, je potrebno široko sodelovanje vseh ljudi in nedvomno je, da ima hortikultura pri tem pomembno vlogo. Le tako bomo ustvarili pogoje za življenje v vzorno urejenem kraju, turizmu pa bomo pripravili pot s tem, da bomo poskrbeli za čiste gozdove, bregove rek in poto-kov in za urejene zelenice,

skratka, da bomo poskrbeli za čisto okolje.

Čaka nas veliko očiščevalnih akcij, od pobiranja smeti in odpadkov, steklenic, starega železa do urejanja zelenic, cvetličnih vrtov itd. V ta namen bo društvo predlagalo ureditev zelenic v novih soseskah mesta. Radi bi uredili zeleni pas na severni strani vzdolž tovarne Ferralit ter hkrati s krajevno skupnostjo uredili nov centralni park „Titov park“ v spomin na

našega velikega voditelja. Park bi potekal vzdolž nove tranzitne ceste, njegova južna stran bi mejila na osnovnošolski center in od zahodne strani – gotoveljske ceste do pokopališča (naselje na Antlogovi njivi in ob pokopališču). S temi zelenimi površinami bi se hkrati obranili pred hrupom motorjev in škodljivimi vplivi izpušnih plinov.

Naloge je po vsem tem veliko in od vseh nas je odvisno, kako jih bomo uresničili.

NOV ASFALTNI ODSEK

Krajevna skupnost Galicija je v zadnjih letih rešila veliko komunalnih problemov. Za cestni odsek od zadržnega doma do šole, ki je vedno odstopal prednost drugim, je bil letos imenovan režijski odbor za izgradnjo 1800 m dolgega odseka. Odbor se je z vso resnostjo lotil dela, saj so prvi rezultati že vidni. Tako bo konec meseca cesta pripravljena za asfaltiranje.

Zavedali smo se, da dela ne bomo zmogli brez pomoči in prispevka vseh krajanov, kajti predračunska vrednost je zelo visoka. V ta namen smo izvedli akcijo zbiranja finančnih sredstev, v kateri smo zbrali preko 150 tisoč dinarjev, nato pa smo se lotili zemeljskih del. Prosto-voljnega dela se ljudje udeležu-jejo v velikem številu, saj se zavedajo, da bodo le na ta način lahko cesto asfaltirali.

Obnovljena cesta bo pomembna pridobitev za vse kra-jane, ki bodo imeli tako urejen dostop do šole in pokopališča.

Prav gotovo pa bo tudi v ponos vsem, ki bodo prispevali svoj delež v denarju ali delu. Zelo dobrodošla pa je tudi podpora in razumevanje predstavnikov SKIS-a Žalec, Cestnega podjetja Celje in Komunalnega podjetja Žalec, pa tudi drugih.

JOŽE KRULEC

USPELA KRVODAJALSKA AKCIJA V ŽALCU

Krajevna organizacija RK Žalec se iskreno zahvaljuje krajanom, ki so ob nedavni krvodajalski akciji v Žalcu prostovoljno darovali kri. Akcije se je udeležilo 150 krvodajal-cev. Posebna zahvala velja kolektivu gostincev Kolodvorske restavracije v Žalcu, ki so nesebično sodelovali in pomagali v tej humani akciji.

KO RK Žalec

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

S TEKOČIM RAČUNOM JE VAŠA BANKA VEDNO ODPRTA

Tekoči račun je že marsikje zamenjal izplačevanje osebnega dohodka in drugih prejemkov „v kuverti“ ali na hranilno knjižico. Po mnenju mnogih delovnih ljudi in občanov je takšna oblika denarnega poslovanja bolj pripravna in preprostejša. Ker pa je še vedno tudi mnogo ljudi, ki o tekočem računu ne vedo dovolj in se prav zaradi tega zanj ne morejo odločiti, vam želimo na kratko razložiti njegove glavne značilnosti in prednosti.

Tekoči račun pri Ljubljanski banki lahko odpre vsak delovni človek in občan z rednim mesečnim dohodkom – osebnim dohodkom, pokojnino ali drugimi prejemki. Nujno pa je, da upošteva pravila in ne izrablja zaupanja banke, saj bi brez tega poslovanje s tekočim računom ne bilo mogoče.

Ko se odločite za tekoči račun, ga lahko brez težav odprete v najbližji poslovni enoti Ljubljanske banke. Ob prvem nakazilu boste dobili čeki in čekovno karto in svoje prejemke boste imeli na voljo še isti hip, ko bodo nakazani na vaš tekoči račun.

S čeki lahko plačujete skorajda vse in povsod. Z enim v mejah od 30 do 3.000 din, z več čeki pa tudi večje zneske. Pravilno izpolnjen ček je plačilno sredstvo. Pomisleki glede tega, da čekov ponekod ne sprejemajo, so odveč. Zakon o temeljih kreditnega in bančnega sistema namreč pravi: „Če pri razpolaganju s sredstvi na žiro račun in tekočem računu občanov uporabljen ček, za katerega izplačilo je porok temeljna banka, na katero je bil ček izdan, so ga temeljna in druga organizacija združenega dela, samoupravna interesna skupnost, druga družbeno-pravna in družbe-no-politična skupnost dolžne sprejeti.“

Seveda pa morate pri plačevanju s čeki paziti, da brez dovoljenja banke ne presežete sredstev na svojem tekočem računu, saj je to kaznivo.

Poslovanje s tekočim računom pomeni tudi konec skrbi in težav, ki so povezane z gotovino: skrb, da denarja ne izgubite, da ga imate dovolj pri sebi, težave zaradi nepredvidenih izdatkov, sitnosti z drobižem in še marsikaj. S čeki Ljubljanske banke vam je v vsakem trenutku na voljo ves vaš denar. In ne nazadnje – z nakazovanjem prejemkov na tekoči račun zagotavljate svoji delovni organizaciji dodatna sredstva za poslovanje, kraju, kjer živite, pa potrebna sredstva za razvoj.

Plačevanje s čeki pa ni edina prednost poslovanja s tekočim računom. Teh je kar preveč, da bi vam našli vse, zato naj omenimo le nekatere:

- s sredstvi na vašem tekočem računu lahko razpolaga tudi druga oseba, ki jo za to pooblastite;
- kot imetnik tekočega računa imate možnost, da Ljubljansko banko pooblastite za plačevanje vaših stalnih mesečnih obveznosti: elektrike, naročnin za časopis, radio, televizijo, in drugih; poslovanje s tekočim računom vas bo torej rešilo tudi teh vsakomesečnih skrbi;
- za poravnavanje obveznosti v gotovini lahko s čeki dvigate gotovino v vseh poslovnih bankah v Jugoslaviji.

Toliko o tekočem računu – na kratko. Če z njim še ne poslujete, vas bo gotovo zanimalo še marsikaj.

Povprašajte pri LJUBLJANSKI BANKI – SPLOŠNI BANKI CELJE

POSLOVNI ČAS LJUBLJANSKE BANKE

Ekspozitura Žalec – vsak dan od 7. do 12. in od 13. do 18. ure
 Agencija Polzela – vsak dan od 7. do 12. in od 13. do 18. ure
 Agencija Prebold – vsak dan od 7. do 12. in od 13. do 18. ure
 Agencija Sempeter – vsak dan od 7. do 12. in od 13. do 18. ure – sobote od 7. do 11. ure
 Agencija Vransko – ponedeljek, sredi, četrtek, petek od 8. do 14,30. ure
 – torek od 8. do 16. ure
 – druga sobota v mesecu od 8. do 11. ure
 Agencija Braslovče – torek, četrtek od 8. do 13. ure

LB Žalec

Zmagovalka Darja Ažnik

Drugouvrščena Magda Kolman

Prvo in drugo mesto v Žalec

Na tekmovanju dijakinj srednje administrativne šole v Celju in administrativne šole Centra za izobraževanje v Žalcu sta si v strojepisju priborili prvo in drugo me-

sto dijakinji administrativne šole iz Žalca. Prva je bila Darja Ažnik z 275,6 udarci na minuto, druga pa Magda Kolman z 272,5 udarci na minuto.

Mladi pri spomeniku NOB na Ponikvi

Ob dnevu OF slovenskega naroda so prebolski jamarji organizirali tradicionalni pohod za širšo javnost. Ta oblika dejavnosti jamarskega kluba Črni galeb seznanja udeležence pohoda s podzemskim svetom osamelega krasa Savinjske doline, kot tudi z jamarsko raziskovalno dejavnostjo. Še zlasti pa narekuje organizacijo tovrstnih pohodov dejstvo, da so iz vrst pohodnikov v minulih letih izšli dobri jamarji, poleg tega pa so ti pohodi v znamenju negovanja in prenašanja revolucionarnih tradicij NOV. V tem znamenju je bil še zlasti pohod po Ponikvanski planoti.

Kljub slabemu vremenu se je zbralo pred Namo 32 pohodnikov, ki so krenili proti Gotov-

ljam, kjer so pri spomeniku žrtvam fašizma položili šopek rdečih nageljnov. Pot jih je vodila naprej proti Jedrti do Rup, kjer so se priključili na cesto Pirešica-Ponikva. Pot so nadaljevali do Studencev, od tu pa so odšli do Steske jame, ki je med NOB nudila zatočišče številnim borcem in aktivistom. Na Ponikvi so se poklonili spominu padlih pred spomenikom, tu pa je član ZZB NOB Lenko Razdevšek spregovoril pohodnikom. Ti so potem nadaljevali pot preko Lok do jame Pekel, kjer je bil tudi uradni zaključek pohoda. Preden so se razšli, so si nekateri ogledali jamo Pekel, pristostvovali pa so tudi demonstraciji plezanja z novo vrhno tehniko po steni pred jamo.

Kot vsi dosednji pohodi, je tudi ta povsem uspel. Škoda je le, da se ga ni udeležilo več pohodnikov, saj so bili prikrajšani za lep in pomemben pohod obujanja tradicij NOB.

D. N.

Polovico usnjene konfekcije za izvoz

160-članski kolektiv Inde Vransko - TOZD Koto Koteks Tobus bo prihodnji mesec praznoval 20-letnico svojega obstoja. Lahko zapišemo, da so v Inde v dveh desetletjih veliko naredili in tako ni naključje, da se je njihova modna usnjena konfekcija uveljavila doma in na tujem.

Bilo pa je tudi precej težav, podobnih, ki so značilne za večino manjših kolektivov. Imeli so tudi notranje slabosti, spoprijemali so se z mojstrsko mentaliteto, kakšenkrat je tudi bilo treba zaostri vprašanje discipline, vendar pa so večino takih in podobnih težav že odpravili oziroma jih še odpravljajo.

Kolektiv postavlja na prvo mesto stabilizacijske ukrepe in za letošnje prve tri mesece ugotavljajo, da so sicer ob manjšem dohodku še kar dobro gospodarili. Pomembno je zapisati, da so letos kar polovico usnjene konfekcije namenili na tuja tržišča in to v Nemčijo, Švico, Anglijo pa tudi v ZDA. Gre za zahtevna tržišča, zato posvečajo veliko skrb ne le modnim zahtevam, marveč tudi kvaliteti.

Ker si glede mode in kvalitete nimajo kaj očitati, bo držala ugotovitev, da prodaja ne gre tako, kot bi želeli, zaradi neelastičnosti tistih, ki so v tej združeni delovni organizaciji odgovorni za uspešno prodajo izdelkov.

Sedaj razmišljajo o tem, da bi pobudo vzeli v svoje roke in organizirali lastno prodajno službo. Sicer pa sorodna podjetja, kot na primer Konus in druga, pri prodaji svoje usnjene konfekcije nimajo težav; takšne pogoje pa dosega tudi konfekcija Inde Vransko.

V Inde zadnji čas zavzema v proizvodnem programu po-

memben delež proizvodnja tapetniških izdelkov iz doma ustrojenega usnja za potrebe pohištvene industrije. V tej smeri so povezani s Pohištvom Lipa Ajdovščina. Na tem področju se jim najbrž odpirajo še nove možnosti razširitve proizvodnje, saj gre za kvalitetne izdelke, ki sicer niso poceni, a so kljub temu vse bolj iskani na tržišču. Za vodstvo Inde bo vsekakor pomembno, da bo še pri načrtovanju nove proizvodnje obdržalo dober posluš za zahteve tako domačega, jugoslovenskega kot inozemskega tržišča.

L. T.

Proizvodni proces v INDE Vransko

Proč z navlako ob naših vodah

Tako, kot že več let nazaj, je tudi letošnja pomlad Ribiška družina Šempeter izvedla množično akcijo čiščenja tekočih voda. Zajeli so vse gojitvene potoke, pa tudi reko Savinjo v skupni dolžini 100 kilometrov.

Akcije se je udeležilo do 400 ribičev, množično pa so sodelovali tudi šolarji, skratka, tolikšnega števila ljudi, ki so čistili struge in obrežja potokov in drugih voda, zlepa nismo videli. Od sedme ure zjutraj do 13. ure popoldne so iz vode izvlekli velike kupe starega železja od štedilnikov do druge ropotije, sneli pa so tudi polivinilaste „zastavice“, ki jih je prinesla in pustila na vejah grmičja ob Savinji in potokih narasla voda.

Lahko zapišemo, da so vode v tem predelu naše doline zopet čiste. Zanimivo je tudi, da Ribiška družina Šempeter podobne akcije organizira iz leta v leto s čedalje večjim uspehom.

-LT

TEKMOVANJE SD POLZELA

Strelska družina Polzela je organizirala tudi občinsko zbirno tekmovanje z malokalibrsko puško za vse strelske družine. Tekmovanja se je udeležilo 25 strelcev. Prvi je bil Alojz Klovar, član SD Šempeter s 172 krogi pred Alojzjem Dobravcem, članom SD Polzela (168 krogov) in tretjevrščnim Francem Posedelom, članom SD Polzela, ki je dosegel 158 krogov. F. DOBRAVC

Nastopilo 18 zborov

Zveza kulturnih organizacij občine Žalec je v dvorani Hmezada v Žalcu in v Kulturnem domu na Vranskem pripravila letošnjo revijo odraslih pevskih zborov. Posvečena je bila dnevu OF, prazniku dela in 35-letnici osvoboditve.

V Žalcu so nastopili naslednji zbori: Kvintet Svobode iz Žalca, Oktet Velika Pirešica, moški pevski zbori iz Polzele, Liboj, Gotovelj in Žalca; mešani iz Šempetra in Polzele ter

moški zbor invalidov in upokojencev iz Žalca. Na Vranskem pa naslednji: mešani zbor iz Vranskega, Gomilskega in Letuša, moški iz Braslovč, Tabora, in Trnave ter dekliski iz Gomilskega. Na obeh predstavah je bilo veliko obiskovalcev, kar je dokaz, da je zborovsko petje v naši občini priljubljeno, saj toliko zborov nima skoraj nobena občina na celjskem območju.

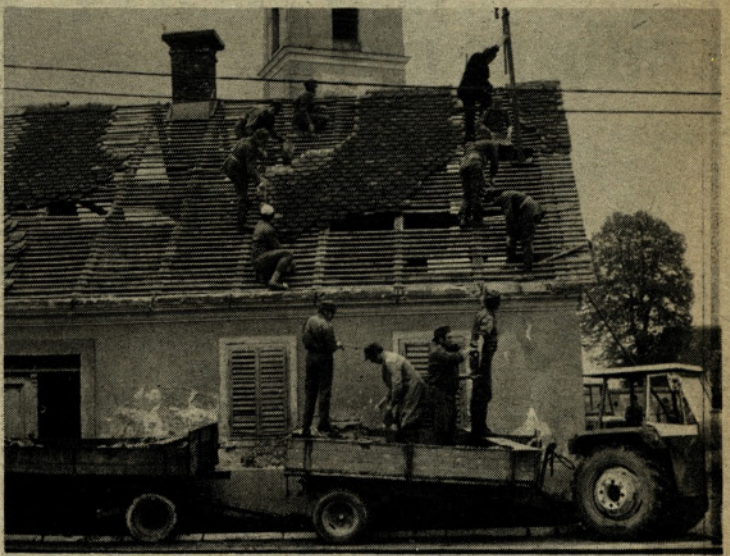
T. TAVČAR

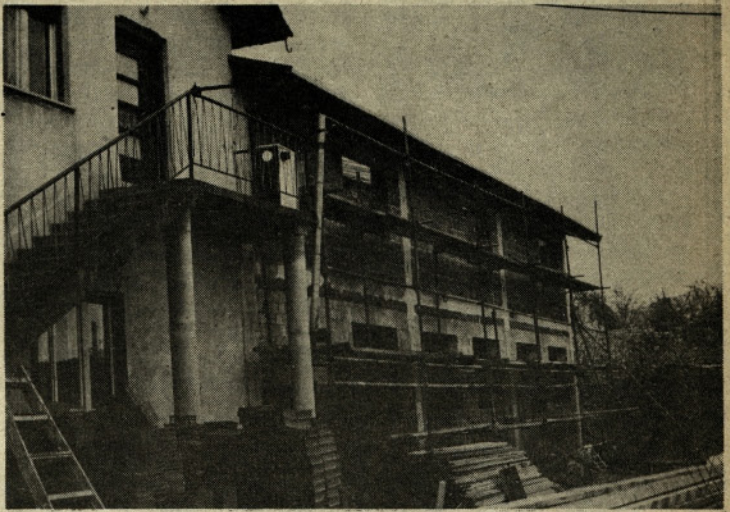
Oktet iz Velike Pirešice, ki ga vodi Martin Novak.

FOTOKRONIKA * FOTOKRONIKA

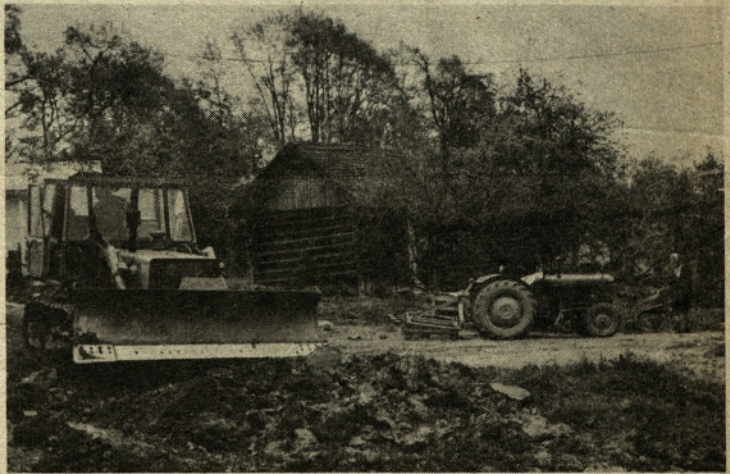
Gotovolvjani so sklenili, da bodo do letošnjega občinskega praznovanja oplešali podobo svojega kraja. Urejajo ceste, zgradili so že prizidek kulturnega doma in postorili marsikaj.

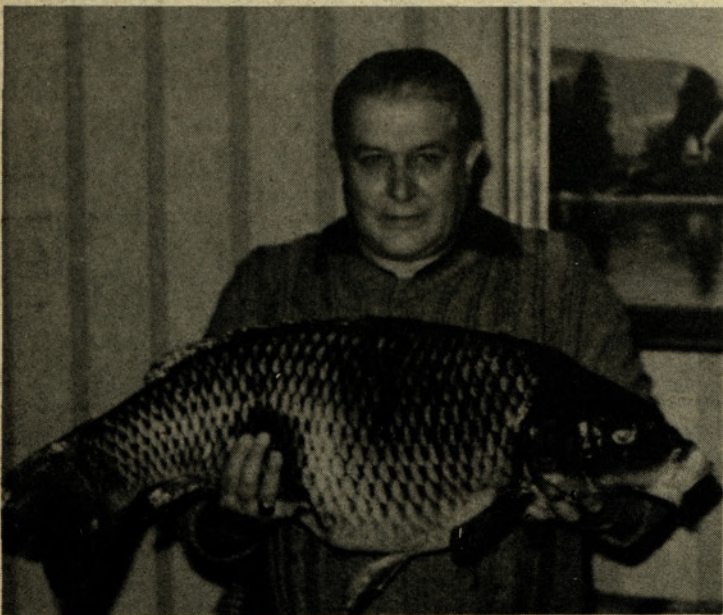
Tole staro hišo rušijo in pri tem ni manjkalo prostovoljcev

Prizidek kulturnega doma je že pod streho

Začetna dela pri gradnji ceste Jedert

RIBIŠKA SREČA - V soboto, 10. maja, se je ribiška sreča nasmehnila Martinu Zemljaku, članu ribiške družine Šempeter. Na Šmartinskem jezeru je ulovil kar 13.40 kg težkega krapa. Trofeja je toliko bolj vredna, ker jo je ulovil s priborom za manjše ribe, tako, da je z izredno spretnostjo izvlekel iz vode tako velikega kapitalca. Na posnetku Martin Zemljak s kapitalnim krapom.

Napad na lovski dom Rinka

Za dan zmage - 15. maj je krajevna organizacija ZZB NOV Žalec organizirala pohod in napad na lovski dom Rinka nad Gotovljami.

Na pohodu so sodelovali poleg borcev še pionirji osnovne šole Peter

Šprajc-Jur in mladinci aktiva ZSMS Žalec.

Ob tej priložnosti so položili venec k spomeniku padlim borcem v Gotovljah. S to akcijo so borci pričeli proslavo občinskega praznika, ki bo letos v Gotovljah. I. JURHAR

DELAVSKA UNIVERZA ŽALEC

objavlja

RAZPIS

za vpis v naslednje šole za odrasle ob delu:

1. OSNOVNA ŠOLA 5., 6., 7., 8. razred
2. POKLICNA ADMINISTRATIVNA ŠOLA 1. letnik
3. POKLICNA KOVINARSKA ŠOLA 1., 2., 3. letnik
4. UPRAVNOADMINISTRATIVNA ŠOLA 3., 4. letnik
5. EKONOMSKA TEHNIŠKA ŠOLA 1., 2., 3., 4. letnik
6. STROJNA TEHNIŠKA ŠOLA 2., 3., 4. letnik
7. TEKSTILNA TEHNIŠKA ŠOLA 1. letnik
8. VIŠJA UPRAVNA ŠOLA (splošna smer) 1., 2. letnik

Prednost pri vpisu imajo kandidati s sklenjeno pogodbo o nadaljnjem izobraževanju OZD oziroma tisti, ki opravljajo dela in naloge, za katere se zahteva navedena izobrazba. Prijave za vpis sprejema Delavska univerza Žalec, ul. I. Uranjekove 6., do 30. junija 1980.

Vse informacije o pogojih vpisa in načinu dela dobijo kandidati na DU Žalec (710-616) vsak dan od 7,00 - 13,00 in ob sredah do 16,00.